

1935

イ・ス・ペ・ラ・ン・ト・研・究

AKVOFALO KEGON, NIKKO:
JUNU EL LA PLEJ FAMAJ AKVOFALOJ EN JAPANUJO.

La Revuo Orienta

JARO XVI

N-RO 2

FEBRUARO

JAPANA ESPERANTO-INSTITUTO

SPECIALA NUMERO PRI JAPANA LITERATURO

Historieto de Japana Literaturo.....	長谷川テル	29
Listo de Esperantaj Tradukoj de Japanaj literaturaĵoj	編集部	42
内地報道		50

編輯後記

★本號は豫定の日本文學特輯號としました。始めは文學小史と listo の外に文學作品のエス譯の fragmentoj でも入れるつもりでしたが今月は内地報道が 13 頁にもなつのでだめでした、それで來月號も文學特輯とし専ら各時代の文學作品のエス譯を發表します。★日本文學エス譯の表の中にもれてゐる作品が澤山あるかと思ひますからお氣付の方はの如く書き至急御通知下さい。次號で増補します。活字印刷のものに限りトーシヤ刷のものは省略しました。(Verda Mondo, Oomoto Internacia に發表されたものは次號で追加します。)

我國に於けるエスペラント普及・研究・實用の中心機關

財團法人 日本エスペラント學會

東京市本郷區元町一の一三

—【電話小石川(85) 5415 番 — 振替口座東京11325番】—

世界エス運動の中心機關萬國エスペラント協會(UEA)に對し我國を代表する本會に入會され我國のエス運動を援助せられよ

- 目 的
- 事業
- 會 費
- 維持員へは
- 本 會 の
- 入 會 手 續
- エスペラントの普及、研究、實用
- (a) エスペラントに關する各種の研究調査及其發表
- (b) 雜誌及圖書の刊行及外國エス語書籍の取次
- (c) 講演會講習會の開催及後援
- (d) 其他本會の目的を達成するに必要な事業
- (a) 普通維持員 年額2圓40錢 (b) 正維持員 年額3圓
- (c) 贊助維持員 年額5圓 (d) 特別維持員 年額10圓以上
- (e) 終身維持員 一時金100圓以上
- La Revuo Orienta を無代配布する他當會發行新刊圖書の割引等をなすことあり
- 普通維持員を除く他の維持員はすべて萬國エスペラント協會(UEA)の普通會員(simpla membro)となる
- 住所 職業 姓名(振カナ付)を明記し會費一年分を支拂へばよい

會則及發行及取次内外圖書目錄要郵券二錢

役 員 名 簿 (五十音順)

理 事 長	大石 和三郎	同 東郷部長	土 岐 善 磨	選 事 (常任)	三 石 五 六
理 事 副 長	井 上 仁 吉	同 醫 博	西 成 甫	同 (同)	美野田 琢磨
同 元東北大總長	井上 萬壽藏	同	藤 澤 親 雄	監 事	鈴 木 正 夫
同	上 野 孝 男	同 監督局長	前 田 稷	同	堀 眞 道
同	小 坂 狷 二	同 醫 博	望月 周三郎	顧問 法 博	穂 積 重 遠
同 中大教授	川原 次吉郎	同	柳 田 國 男	同 子 爵	三 島 章 道
同 文 博	黒 板 勝 美	同 (常任)	大 井 學		

HISTORieto

DE JAPANA LITERATURO

F-ino Teru HASEGAŬA

1. JAMATO-EPOKO (661 a. K.—709 p. K.)

Kiam homoj ekestis sur parto de nia terglobo, jam devis ekĝermi primitiva praliteraturo neskribita. Mitoj, legendoj kaj historiaj rakontoj ĉiuj estas primitivaj formoj de l' literaturo. Kaj ili estis nur buŝe transdonataj de maljuna generacio al juna generacio, ĝis kiam homoj elpensis literojn. Tiam ekestis literaturo skribita sur pergameno, papiruso, tegolo aŭ bambuaj splitoj. Poste homoj faris paperon kaj literaturo estis konservata en libroj.

Kompreneble japana gento havis neskribitan primitivan literaturon jam ekde sia ekesto, ĉar ĝi ne posedis literojn.

Koreoj la unuan fojon transplantis ĉinajn literojn en Japanujon en la jaro 285 p. K. kaj post tiam japanoj uzis ilin.

Sed bedaŭrinde ofte okazis konflikto inter potencaj korteganoj kaj multaj valoraj skribitaj kronikoj aŭ dokumentoj de l' registaro kaj aliaj forbrulis en civilaj militoj.

Ĝis nun japanoj posedas KOJIKI kiel la plej malnovan libron de la gento, kiun kompilis Oo-no-Jasumaro laŭ la rakonto de HIEDA-no-Are ordonite de Imperiestrino Gemmjo kaj kies ellaborita manuskripto estis prezentita al la trono en 712 p. K.

De 285 ĝis 712 eble troviĝis sufiĉe abunda kvanto da literaturo skribita sed ni plu ne posedas. Kompreneble ni ankoraŭ nur havas kelkajn fragmentajn restaĵojn faritajn en tiu temposed ili ne estas menciindaj en tia historieto.

KOJIKI (古事記), ĉine “skribo de malnovaĵoj”, enhavas priskribon pri historiaj okazaĵoj dum pli ol mil jaroj en tri volumoj kiel la titolo montras. La unua volumo havas abundon da mitoj, rakontoj pri herooj kaj interpopolaj legendoj kaj odoras artan aromon.

La unuan fojon la kompilinto donis fiksitan skribitan formon al la rakontoj transdonitaj de buŝo al buŝo dum multaj generacioj. Ĉar la libro estas skribita per ĉinaj literoj, la priskribo devas esti iomete tordita por esprimi rakontojn de japanoj (inter ĉina lingvo kaj japana lingvo troviĝas granda diferenco), sed tamen poezioj preskaŭ perfekte konservis sian originalan figuron. La enhavitaj ĉ. 110 poezioj diversspecaj, inter kiuj oni trovas formon de utao*, estas naivaj, sinceraj kaj amindaj. Jen kelkaj ekzemploj:

* utao: (unu speco de poezio) konsistas el 31 silaboj (dividitaj 5, 7, 5, 7, 7). 日本で utao といへば poezio 全體の總稱であるが併し日本の韻文の代表的のものは短歌である。短歌を utao を以て表はし長歌は long'uta'o 又は nagautao とし旋頭歌は sedoka'o とでもし 俳句を hajko としたらよいと思ふ。

Jamato –
 Centro de l' lando.
 Jamato—bela
 De montoj verdaj
 Centoble ĉirkaŭita.

Imperiestro Jimmu

En la mezo de l' fajro
 Kiu sur la ebenaĵo
 Sanesaŝi-Sagam brulis,
 Ho l' kara pensis min.

Princino Ototaĉibana

(En S. malamikoj volis fajre mortigi ŝian militirantan
 edzon—rim. de l' trad.)

KOĴIKI rakontas al ni diversajn flankojn de senbrida vivo de antikvaj japanoj. Tie oni vidas primitivan animismon, bravajn tamen sovaĝajn batalojn, kruelajn venĝojn, fragmentojn de politika stato, belajn amaferojn kaj eĉ senmetaforan seksaĵon k. t. p. Sed la tutan volumon kovras hela koloro—simpla gajeco de la tiamuloj.

Krom KOĴIKI ni ricevis de niaj prapatroj kelkajn heredaĵojn, kiujn mi ĉi tie al vi prezentas.

NIHONŜOKI (日本書記), ĉine “skribaĵo pri Japanujo”, finverkita en 720 de kleruloj kun Princo Toneri kiel ĉefo laŭ la ordono de Imperiestro Temmu, estas oficiala historio skribita tute ĉine, dum KOĴIKI japane kaj ĉine per ĉinaj literoj. La scenejoj de l' du libroj estas preskaŭ samaj, kaj oni kutimas mencii ilin kune. Sed entute NIHONŜOKI multe superas KOĴIKI kiel dokumento de kultura historio sed tute malpli valora kiel pura literaturo.

HUDOKI (風土記), ĉine “skribo pri la naturaj trajtoj”—nun restas nur parteto kvankam apartenanta al historia geografio, enhavas literaturajn mitojn kaj tradiciojn.

NORITO (祝詞), japane “preĝaj vortoj,” kiujn malnovaj japanoj legis antaŭ dioj, ĉefe prapatroj kaj naturoj, ĉe diversaj festoj, spegulas tiamajn ideojn de l' nacio kaj utilas por studo de “ŝintoismo”, sed artvidpunkte oni ne povas alte taksi, ĉar ĝi, kiel rita literaturo, estas superreala, formala kaj kategoria, kvankam havanta aspekton belan, lertan kaj grandiozan.

Jen reĝe brilas MANJOOŜUU (萬葉集), ĉine “kolekto de miriado da vortoj”, estas ne nur esenco de japana antikva poezio, sed unu el elstaraj literaturaj produktaĵoj de japanoj. Tiu ĉi ampleksa utaaro, kvankam oni ne estas certa, kiu aŭ kiuj, kiamaniere, kiam ĝin elfaris, enhavas 4173 utaojn, 262 longutaoj* kaj 61 sedokaojn,** dum ĉ. 5—8-a jarcentoj. La verkintoj konsistas el 560 viroj kaj 70 virinoj, inter kiuj troviĝas provincaj neeminentaj geviroj, kvankam la ĉefaj personoj apartenas al la kortego. Utao evoluinta

* long'utao aŭ nagautao: (unu speco de poezio) konsistas el 5, 7, 5, 7, 5, 7, 5, 7... 7, 7 silaboj

** sedokao: (unu speco de poezio) konsistas el 5, 7, 7, 5, 7, 7 silaboj.

el suprediritaj poemetoj ĉi tie atingis sian supron kiel liriko. En plimalnova periodo de MANJOO-ŜUU utao ankoraŭ havis spontanegan karakteron, sed en plinova oni jam estis plene memkonscia pri utaarto. La plej famaj utaistoj:

KAKINOMOTO-no-Hitomaro (en la fino de la 7-a jarcento)—kortega utaisto, supozeble la unua literaturisto en Japanujo. Lerta en precipe lirika longutao, li per bela kaj grandioza esprimo iufoje priploris la ruinon de l' antaŭa ĉefurbo, aliffoje admiris bravan figuron de sia ĉasanta mastroprinco, kaj jen vojaĝante alvokis flame al la edzino postlasita.

JAMABE-no-Akahito—ankaŭ kortega utaisto, kiun kaj Hitomaro'n oni nomas «duo». Kun delikata koro li kantis kvietan flankon de l' naturo.

JAMANOE-no-Okura—karakteriza utaisto de homa vivo, kiu, tamen klera, suferadis malsanon kaj malriĉon. En «dialogo de malriĉulo» li plendis maljustecon de l' naturo kaj socio, kaj per realisma plumo priskribis mizeran staton de l' homa vivo kaj senkoran agon de provinca registara reprezentanto, dum aliaj, precipe korteganoj, ĉiuokaze admiris sian tempon.

Tiel nomataj «manjoo-utaoj» fine maturiĝis kaj montris eĉ simpton de kaduko. Sekve la vojo pli malsupren? se ne, alidirekten... Ni vidas tion tuj poste.

De iu epoko ĝis la komenco de Hejan-epoko oni havis kelkajn antologiojn de ĉinlingvaj poemoj kaj prozoj verkitaj de tiamaj inteligentuloj, nome imperiestroj, princoj kaj korteganoj.—Tio estas rekta enkorpiĝo de ĉinmanio. Tamen aŭ pozitiva aŭ negativa influo de ĉina literaturo daŭris ĝis Mejĵi-epoko, kiam oni la unuan fojon importis eŭropan literaturon en japanan.

2. HEJAN-EPOKO (709—1192)

Nobelfamilio HUĴIŬARA ĝuis absolutan prosperon en la ĉefurbo Hejan. La provincojn oni lasis senkulturaj.—Kian literaturon produktis tia epoko? Unuvorte “nobelan”, sen dubo! Cetere ĉi tendenco jam regis en Jamato-epoko kiam firmiĝis politika centralizismo. Nobelaro en Jamato-epoko, tamen, estis vigla reprezentantaro de l' popolo, dume tiu en Hejan-epoko—matura kaj dekadanca klaso por si mem. Plie 1) komunikado kun Ĉinujo, pere de kiu japanoj enprenis kontinentan kulturon, malvigligis en tiu epoko kaj jen kial internaciecon de japanoj pli kaj pli anstataŭis naciceo-insulanceo. 2) meze de l' epoko politiko de HUĴIŬARA-anoj kolektis klerajn virinojn en la kortegon. 3) nove elpensiĝis japanaj literoj flekseblaj.—Nu nova formo de l' literaturo? Kiel mi diris, oni jam trapasis prosperan stadion de momenta liriko. Do devis ĝermi kaj flori proza literaturo kun elemento iom pripensa kaj objektiva.

Sed ĉi tie antaŭ ol eniri prozan kampon, ni unue vidu la kampon de utaoj.

A. Utaoj.

En la jaro 905 vidis mondon utahistorie epokfaranta KOKIN-ŜUU (古今集), ĉine “malnova kaj nova kolekto de utaoj,” kiun kompilis kvar homoj “ordonite de l' imperiestro.” Plej okulfrapa karakterizaĵo de ĉi antologio estas «intelektismo». Vi devus ofte demandi,

“ĉu ili utais per cerbo anstataŭ per koro?” Eĉ okazis, ke nur sprito formas utaon.

En tiama utaista rondo tondradis la nomo Ki-no-Curajuki, kiu estas unu el la komplintoj de l' utaaro kaj fama verkisto.

Utao fariĝis eleganta ludilo por korteganoj, sed tiamuloj absolute adoris KOKINŜUU'n kaj sekve aperis multaj ĝin imitintaj antologioj. Krom kelkaj briletantaj geutaistoj, nur l' ĉe fino de la epoko vivis freŝa utaisto nomata Sajgjoo, vaganta bonzo, kiu tre amis la naturon.

B. Rakontoj* (Monogatarioj)

ISE-MONOGATARI (伊勢物語), “Ise-rakontoj,” kaj **JAMATO-MONOGATARI** (大和物語), “Jamoto-rakontoj,” verkitaj ambaŭ komence de l' epoko, havas nomon «uta-rakontoj», ĉar ili estas aroj da rakontetoj kun utaoj kiel centro. **ISEMONOGATARI**, aminda verketo formita per fragmentoj el la vivo de unu viro pasia, estas aŭtobiografio, oni supozas, de **ARIŬARA-no-Narihira**, arda nobelo-lirikutaisto. **JAMATOMONOGATARI** konsistas el multaj tradicioj.

TAKETORI-MONOGATARI (竹取物語), “Taketori-rakonto,” rigardata prapatro de ortodoksa —ama—rakonto, estas fabela romano, kun burleskaj epizodoj, eĉ por infanoj populara. “El bambuo (=take) aperis eta knabino. Tiu ĉi fariĝis nedireble bela junulino. Oni nomis ŝin F-ino Brilanta. Viroj abele kolektiĝis ĉirkaŭ ŝi sed neniu kaptis ŝian koron! Fine proponis eĉ la mikado. Kaj ŝia respondo? Nea! Estis nokto luma kvazaŭ tago. Ŝi foriris al sia patrujo—Lando de Luno.” Sekve trapasu, por atingi **GENĴI-MONOGATARI**n, la supron de l' rakonta montaro, **UCUBO-MONOGATARI** (宇津保物語), en kiu duonreale skribitaj bela princino kaj multaj ŝiaj adorantoj kaj **OĈIKUBO-MONOGATARI** (落窪物語), kiu temas preskaŭ reale senkorajn agojn de duonpatrino kaj vengojn de bofilo kontraŭ ŝi.

GENĴI-MONOGATARI (源氏物語), verkita de tiama famega kaj inteligenta korteganino Murasakiŝikibu.

“Princo Genĵi, alnome Lumo, dum knabeco sentis la unuan amon al Huĵicubo, kromedzino de lia patro-imperiestro, ĉar oni diris ke ŝi similas al lia mortinta patrino, kiu estis ankaŭ kromedzino de la imperiestro. (Tiam regis poligamio en supera klaso.) La princo, bela, saĝa, talenta kaj klera, fariĝis intima kun multaj virinoj. Nur du lin malakceptis. Huĵicubo'n li unu fojon perfortis; rezulte naskiĝis infano, kiun oni rigardis filo de lia patro. La afero tre turmentis lian konsciencon. Krome okazis terure malbeninda.—Lia unu edzino estis perfortite de iu nobelo naskis infanon nomata Aromo (Kaoru). Repago al la peko? Lin mordis ĉagreno. Brila vivo lia mallevis kurtenon. Soleco kaj malespero gracie skuis lian koron. Aŭskultu paŝon de Morto...

Aromo estis malgaja viro. Anstataŭ virinon li amis Budaon. Kontrasto estis lia intima amiko, voluptema princo Belo. Aromo, tamen, poste kaptiĝis je amo. Sekve kio? La unua amatino mortis, dua lin malakceptis, tria estis forprenita de Belo. Fine Aromo estis venkito de l' amo—de l' vivo.”

Tiu ĉi longa verko havas 300 personojn. (ĉefaj 30). En **TAKETORI**, **UCUBO** kaj **OĈIKUBO** ni vidas nur pupojn, sed ĉi tie homojn. Kelkaj plene posedis sian karakteron,

* japane “monogatari”, ĝenerala nomo de novelsimilaj verkoj en tiu epoko. Preskaŭ ĉiuj aŭtoroj en ĉi tiu kampo nun estas nekonataj.

kvankam princo Genĵi mem estis tro idealigita. Profunda psik-priskribo tie—ĉitie troviĝas. Oni povas nomi ĝin «*novelo*», kaj ĝi devas esti la unua *novelo* en la tuta mondo. (DEKAMERON de BOCCACCIO rigardata de eŭropanoj kiel la unua *novelo* aperis nur en la jaro 1353, dum ĉi tiu ĉ. en la jaro 1000). Ĝi estas klara spegulo de la vivo de tiama nobelaro, kiu faris nenion krom sinamuzo—muziko, utao, amo ktp. Virino estis ludilo por viro. Tia vivo povas aspekti plezure, sed en la abismo fluis malgaja duonlumo, kiun la aŭtorino akre sentis sed kiel tiun de ĝenerala «*vivo*». Ja la verkon tutan kovras malhela nuanco nomita de postaj kleruloj «*mondo de krepusko*».

Rektajn posteulojn de Rakonto GENĴI (SAGOROMO, HAMAMACUĈUUNAGON k. a.) mi flanken lasas kaj menciuj alispecajn.

CUCUMIĈUUNAGON-MONOGATARI (堤中納言物語), rubena ekzisto en la fino de l' epoko, konsistas el 10 karakterizaj rakontetoj skizaj kaj noveletaj. “Nobelo kiu derompis ĉerizfloron.” — “Bela antaŭtagiĝo printempa. — Luno lumas arĝenta, nebuletas ĉerizfloroj. Survoje hejmen de la amatino juna nobelo okvidis belulinon kaj enamiĝis. Ŝi baldaŭ fariĝos kromedzino de l' imperistro, oni diras. Ha, atendi tute neeble! Iunokte li forprenis sin kuŝintan en sia duonluma ĉambro. La vagono rapidas, kuras domen... Sed ho ve, la virino estis ne ŝi celita sed ŝia onklino, gardinta ŝin, raŭka bonzino maljuna, tamen iam tre bela.” Legantoj vidas la aŭtoron akra ironia dekadanca.

EIGAMONOGATARI (榮華物語), “Prospera rakonto”, kaj **OOKAGAMI** (大鏡), “granda spegulo”, apartenas al historiaj rakontoj kaj ili rakontas floran historion de HUĴIŬARA-no-Miĉinaga, la plej potenca kortegano-nobelo en la mezo de l' epoko. En la unua oni nur admiris lin, dum en la dua kritikis lin.

KONĴAKU-MONOGATARI (今昔物語), ĉine “Nun-malnova rakonto”, estas aro da tradici-rakontetoj, plimulte budaismaj, en Japanujo, Ĉinujo kaj Hindujo. En japana parto la aŭtoro prenis popolan vivon, kiun malantentis aŭ ne konis ĉiuj aliaj verkintoj, kiuj por esprimi ĉion pri popola vivo havis nur unu vorton «*ajaŝi*» kiu signifas «*malnobla*» kaj «*stranga*».

C. Eseoj*

Inter al eseoj apartenantaj oni trovas vicon da taglibroj, multe el kiuj estas esence «*rakontoj*» subjektivaj kun heroo «*mi*». Escepte TOSA-NIKKI'n, la unuan, ĉiuj estis verkitaj de virinoj kaj interesaj en diversaj sencoj.

TOSA-NIKKI (土佐日記), “Tosa-taglibro”, de Curajuki, fama utaisto, kiun vi jam devas koni. En ĝi li ja eĉ larmojn al la mortinta infano vualis per humoraĵo.

KAGEROO-NIKKI (蜻蛉日記), “Kageroo-taglibro”, de la patrino de HUĴIŬARA-no-Miĉicuna. “Malfortulo, via nomo estas virino.” — Ĉi tiun frazon ni donu al la aŭtorino de KAGEROO (esp. efemero) Ŝi malgaje kaj sincere figuris malĝon kaj ĉagrenoplenan vivon de virino, nome ŝi mem, kiu estis pli kaj pli malatentita de l' edzo en poligamia socio.

MURASAKIŜIKIBU-NIKKI (紫式部日記), “Taglibro de Murasaki-ŝikibu,” korteganino jam supre menciita, meze de la flora kortego kviete rememoris kaj sopiris la mortintan edzon kaj perditan hejmvivon kaj sentis solecon. Sed ne forgesu, ke ŝiaj akraj okuloj de

* laŭokazaj priskriboj, skizetoj aŭ notetoj pri okazaĵoj.

novelisto ĉi tie ankaŭ faris profundan observon.

IZUMI-ŜIKIBU-NIKKI (和泉式部日記)—La verkintino Izumi-ŝikibu estis pasia utaistino brilanta en tiama senflua utaista rondo. En la libro reliefas ŝia amvivo senbrida... En la kvara, aŭ kvina tago post morto de la amato ŝi ja faris la unuan rendevuon kun lia frato.

SARAŜINA-NIKKI (更級日記), “Saraŝina-taglibro”, — Ŝi komencis la priskribon je l’ 12-jara aĝo kaj finis je l’ 60-jara. Roza sento de la revema knabino, kiu ravita de Rakonto **GENJI** eĉ forgesis enlitiĝi, kaj posta stadio al seniluziigo kortuŝas legantojn.

Krom la taglibroj ni havas ankoraŭ unu tre faman skizon kiun kaj **GENJI**’n oni nomas du lumoj en tiuepoka literaturo. Tiu estas **MAKURA-NO-SOOŜI** (枕草紙), verkita de korteganino Sejŝoonagon. Saĝa, spirita, sentema kaj iom aroganta personeco ŝia kaj flora vivo kortega plenigas ĝin, do pere de enhavitaj ĉapitroj plejparte mallongegaj oni povas bone vidi diversajn inklinojn, precipe gustajn de l’ aŭtorino kaj samtempe de tiamuloj. Ekzemple:

“En printempo—

Tagiĝo! kiam pli kaj pli blankiĝinta montosupro ekestas iom hela, kaj mallonga sin trenas nubo purpureta.

En somero—

Vespero! kiam...”

“Objektoj interesrompaj: Hundo tage bojanta. Naskejo kun mortinta infano. Klerulo faras nur infaninojn unu post alia. Senfajra fajrujo. Longa pluvado en la lasta tago de l’ jaro...”

La observo estas akra, stilo — konciza, priskribo—impresa, kritiko — ironia, tamen bedaŭrinde ŝi ne povis penetri internon de l’ vivo.

2. KAMAKURA-EPOKO (1192—1334)

Je la fino de l’ antaŭa epoko pacan dormon de la nobelaro skuis nove estiĝanta samnraj-klaso armita. Post sangaj bataloj familiaro **TAIRA** (**HEIKE**) fariĝis la unua reprezentanto de tiu ĉi klaso kaj ekpotencis en la ĉefurbo kaj imitis la nobelan familion kaj iĝis jaron post jaro nobeleca kaj malforta. Kaj tial fine forta, vera samuraja familiaro **MINAMOTO** (**GENJI**) elradike ekstermis **HEIKE**’n. **HEIKE**’a potenco daŭris nelonge. Tiu ĉi fakto donis grandan frapon al tiamuloj. Profunden en ilia koro penetris la ideo, ke la glora vivo estas malĉiama efemera kaj vanta kiel instruas Budaismo. Influo de Budaismo estas rimarkinda karakterizaĵo de ĉiepoka literaturo.

A. Rakontoj

La tempo prave naskis novan literaturon de militaj rakontoj. Oni havas **HOGEN-MONOGATARI** (保元物語), “Hogen-rakonto,” **HEIJĠ-MONOGATARI** (平治物語), “Hejĝi-rakonto,” **HEIKE-MONOGATARI** (平家物語), “Hejke-rakonto,” kaj **GEMPEJSEISUIKI** (源平盛衰記), “Prospero kaj pereado de **GENJI** kaj **HEIKE**”. Komunaj interespunktoj de ĉi tiuj: 1) agrabla subpremado sur nobelaron flanke de samurajoj antaŭe malestimataj. 2) konflikto inter nobelismo kaj samurajismo. 3) preciza priskribo pri milito, beligita milito.

La plej fama estas HEIKE-MONOGATARI, kiu estas tro poezia por nomiĝi milita literaturo. En ĝi oni pentris 20-jaran aferabundan historion de familio HEIKE. Tiu ĉi per armilo forprenis sidejon de la nobelaro, sed sin asimilis al ĝia kulturo nobeleca-virineca kaj tuj fariĝis mizera venkito pro fera mano de GENJI kiu poste fondis sian samurajisman registaron en Kamakura. Disfalo de nobelaro kaj firmiĝo de samurajismo morala kaj fortika. — Familiaro HEIKE ja estis kompata viktimo de tiu ĉi transiro. Tia karaktero formas la verkon, do prave ŝajnas ĝi tragedia. Plie budaisma vivkoncepto malgaja la tuton trapenetras. La unuan paĝon nigre ornamas kondolenco al nepra disfalo de homa prospero, kaj la lasta paĝo fermiĝas per bonziniĝo de la eksimperiestrino, kiu estis filino de la familia ĉefo kaj ununura vivanto post enmariĝo de la tuta familio, parencaro kaj amikaro kune kun la imperiestro, ŝia fileto.

Aliflanke diversaj rakontoj (monogatarioj) en Hejan-epoko havis respektive sian heredanton, sed nur notu, ke dum ama kaj historia estis konservemaj, tradiciaroj spirintaj la aeron de l' epoko aŭ instruis aŭ predikis religie-morale.

B. Eseoj.

a) 3 famaj vojaĝ-taglibroj.

Ĉiuj ĉi estas konservemaj sed **IZAJOI-NIKKI** (十六夜日記), "Izajoi-taglibro", de monaĥino Abucu, altiras legantojn per forta amo patrina.

b) **HOOĴOOKI** (方丈記), "skribo en bonzejo".

La aŭtoro, Bonzo KAMO-no-Ĉoomei, unue priploris ŝanĝiĝeman vivon. «Flui ne ĉesas rivero, sed tamen la akvo ne restas sama. Vezikoj sur senfluejo jen formiĝas jen krevas, kaj neniam estadas.» Sekve sur la paĝoj aperas unu post alia milito, ventego, fajrego, tertremego kaj malsatego, kiujn ĉiujn li vidis propraokule. Por eviti la teruran realon, li skribis, fariĝis li bonzo, sin kaŝis en Monto Hino kaj atendis senditon el la paradizo. (Iu dokumento diras, ke li bonziĝis ĉar oni ne donis la oficon de li deziregatan.)... **HOOĴOOKI** ja estas reprezenta literaturo de venkito de l' epoko.

c) **VORTOJ** de **NIĈIREN**, **ŜINRAN** kaj **HOONEN**, eminentaj bonzoj.

Tiuj ĉi estas aparta tamen brila ekzisto en japana literaturo. La skribintoj, Niĉiren, Ŝinran kaj Hoonen, radikalaj kreis respektive budaisman sekton pozitivan por popolo eĉ riskante la vivon kuraĝe bataladis.

C. Utaoj.

Utaaroj kompilitaj laŭ la ordono de imperiestro, kies gracion rompis **KOKIN-ŜUU**, en Hejan-epoko, ankaŭ sinsekve aperis. Plej supera estas **ŜINKOKIN-ŜUU** (新古今集), "nova-KOKIN-ŜUU" En ĝi oni povas plene trovi puran artfaritecon, sed neniom rektan figuron de l' epoko. Oni utais pejzaĝon per pompa kaj fajna esprimo, kaj emociion preskaŭ ne eldiris rekte.—Naskiĝis inklino simbolisma kaj eĉ nekomprenebla.

Mi ne bezonas mencii aliajn utaarojn, kaj atentigas unu pri jenajn punktojn.

1) Formiĝo de utaistaj heredeco kajs koloj. Naskiĝis tri skoloj: **NIJOO**, **KJOOGOKU** kaj **REJZEL**.

2) Distingiĝa utaisto **MINAMOTO-no-Sanetomo**, kiu, malfeliĉa ŝoguno murdita kiel

politika viktimo, amis MANJOO-ŜUU'n kaj mem faris vivecajn utaojn

4. MUROMAĈI EPOKO (1334—1603)

Ĉi tie mi emfazu ke japanoj la unuan fojon havis dramliteraturon kvankam jam de antaŭe estis pretaj la grundo kaj ĝermo por ĝi.

A. JOOKJOKU...teksto por "noo". (mirinde kvieta opero)

Jookjoku formiĝis el fragmentoj de klasikaĵoj kaj elfaris proprajn pompajn frazojn kaj misteran kaj seriozan enhavon. Unuj el superrealaj materialoj—dio, diablo kaj spiro—estas formalismaj kaj unutonaj, sed aliaj el homvivaj materialoj respektive karakterizaj kaj dramecaj. La plej supera aŭtoro—ceterajn oni ne bone konas—nomiĝas Seami, kiu es'is eminenta teknikisto kaj teoriisto de literaturo kaj "noo".

B. KJOGEN (farso prezentata aldone al "noo")

La tekstoj skribitaj parollingve spegulas la socion tiaman aŭ ironie aŭ burleske tamen nude, dum "jookjoku" nur flankon idealigitan. Oni ne povas ne rideti vidinte ke daimio, kiu devas esti aŭtoritatulo, pro sia malklereco kaj malkuraĝeco fariĝis ludilo de akompananto maleminenta kaj fine perdis vestaĵon, aŭ ke tutan kapon de bonzo okupis nur honorario pagota.

Krom dramliteraturo naskiĝis ankaŭ unu nova. Ĝi estas "renga*," utaĉeno, kiu pli antaŭe tenis poramuzan ekziston. Dank' al teorie NIJOO-Joŝimoto kaj praktike Soogi utaĉeno ĉiepoke ekestis literatura kaj per sia viveco subpremisa eĉ utaon, kiu tiam vegetis en limigita sfero. Laŭ asociacio ŝanĝi la scenon unu post alia—tia improviza intereso ludas la ĉefan rolon en utaĉeno. Ĝi entute estas produktaĵo transira de utao al hajko. Aliaj famaj verkoj:

TAIHEIKI (太平記)—Milita rakonto

JINNOŜOOTOOKI (神皇正統記), "skribo pri la rekta linio de imperiestra familio", de HUJIŬARA-no-Ĉikahusa—historieto, emfazanta la pravecon de la suda dinastio.

CUREZUREGUSA (徒然草), de bonzo Kenkoo—eseo.

Sangoverŝadoj dum la fino de la antaŭa epoko kaj la komenco de ĉi epoko naskis la unuajn du. Oni sentas en TAIHEIKI malluman kaj hororan aeron ĉ. la venkitoj, kaj en JINNOŜOOTOOKI fajran koron kaj akran kritikon de l' aŭtoro al perdita justeco. La verkinto de CUREZUREGUSA komencis la skribon "pro enuo" (*curezure*=enuo) kaj tuŝis tre multajn punktojn de hama vivo, sed neniom pri la teruraj okazaĵoj, kiujn li devis vidi propraokule. Ĉu li sidis trankvile super la epoko, aŭ fugis malkuraĝa el tiu?... Nu, aŭskultu konfeson lian: «Rilate ĉion mi sopiras al la meza periodo de Hejan-epoko»... Tiu ja estis unu obstina negativa tendenco, kiu sin montras jam en la fino de Hejan-epoko. La libro estas unu el la plej popularaj klasikaĵoj kaj plene povas kapti koron de nejunaj japanoj.

* 連歌: ĉeno da utaoj, unu persono faras la unuan parton (5, 7, 5 silaboj) de utao kaj la dua restas parton (7, 7 silaboj) kaj la tria imitas la unuan kaj la kvara la duan kaj tiamaniere oni daŭrigas la utafaradon kaj produktiĝas serioj da utaoj.

EDO-EPOKO (1603—1866)

Post la tiel nomata « milita epoko » kiam la tutan landon sangokovris civilaj militoj inter aroj da potencaj samurajoj (en la fino de la antaŭa epoko). TOKUGAŬA-Iejasu fondis sian samurajan registaron en Edo kaj garantiis pacon, dume en Osako kaj aliaj en okcidenta parto progresis komerco kaj kaŭzis leviĝon de urbanoj—burĝoj. Tiuj ĉi kreis sian literaturon viglan kaj senbridan. Aliflanke parto de inteligentularo ekvolis liberiĝi el katena heredaĵo religia de l' meza epoko.—Tiele ja sin formis « Renesanco en Japanujo », brila tagiĝo de moderna literaturo.

(Naskiĝo de eldona entrepreno konsekvence fabrikis profesian literaturiston en nuna senco... Malnovaj verkoj en Japanujo estis mane skribitaj, tial havis nur malmultajn legantojn.)

La literaturo tamen malvigliĝis iom post iom kaj komencis transloki la centron, kaj pli poste en Edo, nuna Tokio, en orienta parto ree donis floron.

A. Utaoj.

La supredirita tendenco de inteligentuloj kaŭzis studojn pri klasikajoj. Kriis “utao devas returneniri al MANJOO”, kaj mem nesukcese versis. Daŭris aperi klasikaj utaistoj, inter kiuj troviĝas MOTOORI-Norinaga, la unua subjektiva literaturkritikisto en Japanujo. Dume urbanoj kreskigis komikan utaon, en kiu ili aŭ ĵetis ŝercon sur klasikaĵon kaj estintan eminentulon aŭ ebriiĝis je sia vivo, aŭ ironie pikis la politikon k. t. p. La plej supera nomiĝas Ŝokusanĵin. (Komikutaistoj havas ŝercan plumnomon.) En la fino de l' epoko oni posedas tri karakterizajn utaistojn, Rjookan, Akemi kaj Kotomiĉi, kiuj temis pri ĉiutaga vivo proza tamen sincera kaj fariĝis pioniroj peli dumlongan nobelecon el utao por nova generacio.

B. Hajkoj.

Utaĉeno aŭ “renga” naskis novan specon tre mallongan de poezio nomata “hajko”, kiu konsistas el 17 silaboj (5, 7, 5 silaboj).

Tiu ĉi mondon ekvidis kiel ŝerca ido de utaĉeno, sed post apero de MACTO-Baŝoo (1644-1693), kiu abomenis bruan kaj karnan vivon de tiamaj urbanoj kaj amis kvietan naturon kaj solecan vivon, fariĝis memstara literaturo duone popola duone parnasa. Tiu ĉi mirinde mallonga poemo ja estas plej japanisma literaturo samkiel utao, tial eksterlandano ne povos ĝin bone kompreni.

“Aŭtuna vespero —

Sur branĉon eksenfolian

jen korvo sidas.”

(fama hajko de Baŝco.)

Baŝoo okupas unu el plej superaj sidejoj en ĝisnuna literaturo japana kaj havis multajn posteulojn. Malgraŭ tio hajko ne povis teni viglan vivon. Meze de ĉi epoko tamen estis refreŝiga hajkisto JOŜA-no-Buson, kiu en verkoj spegulis siajn flankojn kiel klerulo kaj fama pentristo, kaj pli poste—Issa (1753-1827), kiu de suĉinfanaĝo ĝis morto

suferis malfeliĉon precipe en hejma vivo kaj naskis senornamajn sed kortuŝajn hajkojn proprajn rekte el tia cirkonstanco. Nin interesas la fakto, ke ankaŭ en ĉi kampo kreskis komika aĵo popola samkiel en utaa kampo. Al tiu oni donis nomon "senrjuo*", ĉar la reprezentanto de ĝiaj verkintoj estas Senrjuu, kiu havis genion por satire trafi homan koron per vulgara materialo.

C. Noveloj.

Komence de l' epoko noveloj estis instruaj kaj klerigaj por popolo, sed tendenco skribi figuron de la socio aperis ĉe ASAI-Rjooi, kies ĉefverko tamen estas **OTOGIBOOKO** (お伽婢子) (1666), aro da fantomrakontoj adaptitaj el ĉinaj, kaj ĉe IHARA-Saikaku (1642-1693), hajkisto, faris grandan salton.

Saikaku kondensis en siaj unuaj verkoj ian vivon de novaj burĝoj. Kian? — Firma feŭdismo ankoraŭ brutigis ilin per severa politiko, sed ekonomia potenco jam sin trovis en ilia mano. Por kio monon elspezi ili malkleraj? Ja nur por karna deziro! — Seksafero, kiu nobele vualita en Hejan-literaturo kaj religie premita en Kamakura- kaj Muro-maĉi-literaturo, ĉi tie ekis superflui kiel torento.

KOOŠOKU-ICĪDAIOTOKO (好色一代男), "Unua Amaĵisto" (1682), estas ĉeno da spertoj de seksa vivo kun virinoj kaj viroj (pederastio) de Jonosuke, Mondulo). Li dum 54 jaroj ekde sesjaraĝa fariĝis intima kun 3017 virinoj kaj 725 viroj, kaj fine por plua kaj nova plezuro nava ekiris al Virina Insulo kune kun 7 amikoj-amajistoj en ŝipo Amaĵo.

KOOŠOKU-ICĪDAIONNA (好色一代女), "Unua Amaĵistino" (1686) — Diversaj seksaferoj seninterrompe sinsekvis dum la heroino spertis preskaŭ ĉiujn flankojn de ina vivo tiama, nome edzina, kudristina, korteganina, vulgarmuzikistina, publikulina ktp. Jonosuke ĉiam senlaca kuris al reala plezuro aktive, sed ŝi, ŝajnas, vole-nevole falis en kotan abismon por vivi kaj fine fariĝis bonzino vidinte en templo, ke tieaj 500 arahanoj havas vizaĝojn kvazaŭ de ŝiaj viroj. Ĉi tie ekvidiĝis sinesploro al amajista vivo kaj eĉ eta patoso.

KOOŠOKU-GONIN'ONNA (好色五人女), "Kvin Amaĵistinoj" (1686), de multaj ŝatata konsistas el kvin memstaraj noveletoj. Ne same al aliaj du ĉi ĉiu temo estas amo iomete platona de juna paro.

Post jaro 1686 kiam la registaro malpermesis eldoni amajan novelon, Saikaku ŝanĝis materialon — unue al urbana vivo monavida ("Kalkulado en Koro" "Japana ĉiama Trezortenejo" k. a.), due al samuraja, sed ĉi tie la akra plumo videbla en la amajaj noveloj fariĝis plene obtuza krom en samseks-ama sceno, ĉar samuraja vivo ja estis fremda por li mem.

EĴIMA-Kiseki (1667-1736) al ni montras tipajn karakterojn de tiamaj gejunuloj per la verkoj "FILA KARAKTERO" (世間息子氣質) kaj "FILINA KARAKTERO" (世間娘氣質).

Realisma (ne en severa senco) sintenado kiun havis Saikaku, Kiseki k. a. estis nevigle transdonita en "malĉastej-novelo". Kompreneble malĉastejo ne forgesis okupi

* 川柳: Senrjuo estas ankaŭ unu speco de poezio el 17 silaboj kiel hajko sed havas tute alispecan karakteron.

sidejon en multegaj verkoj ĉiepokaj, sed tie ĉi oni esprimis ĉefe malĉastejan vivon per geviroj interparoloj kaj aŭ laŭdis ŝikan dandon aŭ mokridis stultan kampulon. Fame konata estas SANTOO-Kjooden (1751–1815) kiu elmontris sian talenton ankaŭ en historia novelo.

Dum la tempo, la posta parto de l' epoko, kiam spiris Kjooden, novelo donis maturan frukton en Edo, kie loĝis multe da eminentuoj lin enhavantaj.

JUPPENŜA-Ikku (1766–1831) kaj ŜIKITEI-Samba havas nomon "komiknovelisto". La ĉefverko de Ikku estas "**VOJAĜO SUR KRURA ĈEVALO TRA TOOKAJDOO** (東海道中膝栗毛), en kiu du optimistoj faris komikajn malsukcesojn naivajn ĉie dum longa vajaĝo.

"**POPOLA BANEJO**" (浮世風呂) kaj "**POPOLA BARBIREJO**" (浮世床) de Samba devas esti alte taksitaj ankaŭ kiel moderna novelo realisma. En banejo kaj barbirejo japana popolo teniĝas plej senceremonie. Tial la aŭtoro kaptis tieajn interparolojn de multspecaj homoj kaj al ni aludas figuron de «vasta vivo». Pli poste komika novelo intencis trompi enuon de vivo per ŝerco cerbumita kaj fariĝis malsana literaturo en la dekadenca periodo disfalonta.

Dekadencismo sin trovas ankaŭ en erotikaj noveloj. Tiamajn gevirojn mirinde absorbis "**KAMPARA GENJI**" (塙紫田舎源氏), verkita de RJUUTEI-Tanehiko (1783–1842), kiu, tre bele ilustrita, estas adapto de fama, klasika "Rakonto GENJI". TAMENAGA-Ŝunsui (1789–1842) plaĉis al tiamuloj precipe per "**PRINTEMPO DONAS FLORON**" (春色梅暦), kie belan viron nomatan Tanĵiroo ĉirkaŭis multaj virinoj kaj post amaj bataloj unu el ili fariĝis lia leĝa edzino kaj aliaj — kromedzinoj. Tanehiko kaj Ŝunsui ambaŭ estis punitaj de l' registaro pro la tro erotika priskribo kaj haldaŭ mortis.

Erotikeco estas ĉefa tendenco de tiama novelo sed ni povas trovi malan ekz'ston okulfrapan. Tiu nomiĝas TAKIZAŬA-Bakin (1767–1848) kiu, de iuj malŝatata kiel «komizo de registaro», tamen fariĝis tre populara dank' al moraleco, heroismo kaj precipe lerta strukturo. Li, energia, faris multajn verkajn, kies materialojn li prenis ĉefe el historiaj rakontoj kaj ilin vestis per simpla moralkoncepto «bono kaj malbono ambaŭ havas nepran repagon.» Plej supera literaturo estas ĈINZEIJUMIHARIZUKI (椿説弓張月), sed oni ege amis "**BIOGRAFIO DE 8 HUNDOJ DE SATOMI**" (里見八犬傳), la plej ampleksan verkon en Japanujo, en kiu superhoman rolon ludas por restarigi sian mastran familion ok herooj, kiuj naskiĝis inter hundo kaj virino kaj simboligis ok moralajn normojn. Ĉi tie, en la kampo de historia romano, mi denove ripetu la nomon Kjooden kiu estis ins ruanto de Bakin sed poste de li perfidita.

Jam tro malfrue por sin turni al la mezo de l' epoko, ĉu ne? Sed legantoj, mi devas, iomete, mencii UEDA-Akinari (1732–?), kiu aliflanke estis utaisto kaj klasikisto. En ĉefverko **UGEKU-MONOGATARI** (雨月物語), el 9 noveletoj, li skribis timigajn kaj misterajn aferojn. — En malluma monto interparolis homo kaj mortinto, ie obsedas viron voluptema serpento en virina aspekto, aliloke tremas skeletiĝanta bonzo sankta kiun kaptis samseksa amo.... La materialoj eble troviĝas en klasikaĵoj japanaj kaj ĉinaj sed la aŭtoro ilin plene farigis siaĵoj.

D. Dramliteraturo.

Oni ĝuis “ĵoruro”, kiu, sinteza arto, konsistas el vortoj, muziko kaj marionetoj. Komence la skribaĵo por tio estis tute simpla kaj kruda kun brava heroo kian tre amis tiamuloj senkleraj, sed la apero de ĈIKAMACU-Monzaemon (1653–1724) donis egan progreson al ĝi. Ankaŭ li energion konsumis per verkoj samtendencaj al tiuj de l’ antaŭuloj. La plej populara estis “**KOKUSENJA MILITIRAS**” (國姓爺合戦), kiu, tamen tre absurda, povis plene instigi la popolon admiri, surpriziĝi, ridegi kaj larmi. Li samtempe direktis sian plumon al urbana vivo kaj literature sukcesis. Eĉ en tiu ĉi kampo li, varmkora idealisto, beligis realon kaj prenis «amon» kiel ĉeftemon. Geamatoj, precipe urbano kaj publikulino, plej ofte aperas sur la scenejo kaj faras “ŝinĵuu” (kunsinmortigo de geamanta paro). En la unua verko **SONEZAKI-ŜINĴUU** (曾根崎心中) li tre simple igis geamatojn ŝinĵuu’i pro rabita mono. Sed antaŭen! — En **MEIDO-NO-HIKJAKU** (冥土の飛脚), “Kuriero el Alia Mondo”, patra amo ankaŭ ludas gravan rolon, kaj en plej fama **ŜINĴUU-TENNOAMIJIMA** (心中天網島), Osan larmopetas al publikulino Hoharu, amatino de ŝia edzo, ke ŝi apartiĝu el li. La amo edzina kaj patrino de Osan kortuŝas Koharu’n, tial ŝi mensoge lin perfidas. Indignas, koleras li, eĉ malĝojas, fine larmas antaŭ la edzino. Tiu ĉi tre amas lin, devas konfesi.... Estas malseka la tero kiun por la lasta fojo tuŝas li kaj Koharu en nokta vualo.... “**ONNAGOROŜI-ABURAJIGOKU** (女殺油地獄), “Olea Infero” havas karakteron de soci-tragedio; ĉi tie estas skribitaj procedo ĝis hommortigo de junulo, kiu fariĝis kanajla pro hejma cirkonstanco, kaj amoj de l’ duonpatro kaj patrino al li.

ENAMI-Kaion sukcesis skribi iom raciajn virinojn ekster flora malĉastejo. Pli poste **TAKEDA-Izumo**, kiu mem movis marionetojn, donis dramecon al prezentado de “ĵoruro”, jen pro kio liaj verkoj ankoraŭ tenas sian vivon.

“Ĵoruro” komencis kadukiĝi, ĉar unuflanke ĝi mem pli kaj pli fariĝis muzika “kan-to-ĵoruro”, kaj aliflanke leviĝis “dramo” en vera senco. La refreŝiga ĵorurverkisto nomiĝas ĈIKAMACU-Hanĵi, kaj la lastan brilon ellasis **HIRAŬA-Gennai** kiu estas senbrida geniulo, novelisto kaj sciencisto.

Kabuki-teatraĵo jam de antaŭe ekzistis, kaj ĈIKAMACU-Monzaemon ankaŭ skribis dramojn por tio. Meze de l’ epoko en Osako kaj Edo aperis multaj dramistoj kiuj faris varmbedon por **CURUJA-Namboku** (1754–1829). Tiu ĉi gajnis popularan favoron man’ en mano kun la famaj aktoroj kiam kabuki-teatraĵo ĝuis sian floradon en Edo. Lia reprezenta verko estas **JOCUJA-KAIDAN** (四谷怪談), “Aperaĵo en Jocuja.” — Iemon havis malbelgan edzinon Oiŭa. Ŝin abomenis li, turmentis, kaj fine mortigis. Oiŭa fariĝis aperaĵo kaj lin malbenis. — Plaĉis al tiamuloj multaj scenoj terurigaj. En la fino de l’ epoko kvazaŭ por likvidi antaŭajn kabuki-dramojn aperis **KAŬATAKE-Mokuami** (1816–1893). Li skribis kvalirecajn rabistojn, kaj ankaŭ en la sekva epoko publikigis moralajn dramojn nur iom prenante novan scenon.

Nuna Tempo (**MEJĴI-, TAIŜOO-, ŜOOŬA-EPOKOJ**) (1867—hodiaŭ).

MejĴi-Renovigo (1867) renversis ĝistiaman feŭdismon kaj la nova registaro stimulis

la popolon al interkomunikado kun alilandanoj kaj enkonduko de kulturoj eŭrop-amerikaj. De tiam la malnova Japanujo jaron post jaro transformiĝis en la novan Japanujon. Kaj japana literaturo ankaŭ faris grandan salton. Mi havas multe da menciindaj en la literatura kampo de tiam ĝis nun. Sed pro la manko de spaco mi nur per dekelkaj linioj ĉi tie tuŝetos la menciindajn aŭtorojn kaj tendencojn.

1867—1886 inundis la eŭrop-amerikaj kulturo kaj pensoj tra la tuta lando. Angla utilismo (kiun interpretis HUKUZAŬA-Jukiĉi), franca liberalismo (NAKAE-Tokusuke), germana naciismo (KATOO-Hirojuki) kaj kristanisma ideo (NIIJIMA-Juzuru) havis grandan influon. TOJAMA-Masakazu kaj aliaj elpensis novan formon de poezio similan al eŭropa poemo. Kelkaj prezentis tradukon de eŭropaj noveloj. En tiu periodo originalaj beletristikaj verkoj estis nur politikaj romanoj kaj noveloj. KANAGAKI-Robun, JANO-Rjuukej, ŜIBA-Ŝiroo (Tookai-sanŝi) kaj SUEHIRO-Teĉĉoo estis ĉefaj verkistoj.

1887—1902 reakcia naciismo aperis. TAKAJAMA-Ĉogjuu predikis japanismon. Krom nava formo de poezio, malnova utao (OĈIAI-Naobumi, SASAKI-Nobucuna, JOSANO-Tekkan k. a.) kaj hajko (MASAOKA-Ŝiki, TAKAHAMA-Kjoŝi, KATOO-Hekigodoo k. a.) reviviĝis. Ĉefa tendenco de verkista rondo estis romantikismo. CUBOUĈI-Ŝoojoo kaj HUTABATEJ-Ŝimei respektis priskribon pri psikstato aŭ reala socio. La verkoj de JAMADA-Bimjoo, OZAKI-Koojoo, KOODA-Roban, MORI-Oogai, HIGUĈI-Iĉijoo kaj aliaj havis iom romantikisman tendencon. Ŝoojoo verkis dramojn historiajn, kaj Oogai ankaŭ tradukis eŭropajn romantikajn dramojn.

1902—1912 naturalismo prospreis en beletrista rondo. Verkoj de MAUPASSANT kaj ZOLA multe influis sur tiamajn verkistojn. Kaj aliaj multaj famaj eŭropaj dramoj aŭ romanoj prezentigis antaŭ publiko. KUNIKIDA-Doppo, ŜIMAZAKI-Tooson, TAJAMA-Katai, TOKUDA-Ŝuusei, MASAMUNE-Hakuĉoo estas ĉefaj verkistoj de naturalisma tendenco. NACUME-Sooseki estis granda verkisto en tiu periodo, kiu ne estis influita de tiama tendenco. Verkoj de TANIZAKI-Ĵun'ićiroo havis estetikisman tendencon.

1912—1926 neoidealismo kaj neorealismo naskiĝis. Verkis KIKUĈI-Kan, KUME-Masao, SATOO-Haruo, KATOO-Masao, AKUTAGUA-Rjuunosuke, JAMAMOTO-Juuzoo k. a.

Dum la mondmilito (1914—1918) japana kapitalismo havis grandan prosperon kaj post la milito politika movado de proleta klaso ardiĝis jaron post jaro. Proleta literaturo naskiĝis. HUĴIMORI-Seikiĉi, KUBOKAUA-Ineko, KUROŜIMA-Denĵi, TOKUNAGA-Sunao, NAKANO-Ĵunĵi, HAJAŜI-Husao, TAKEDA-Rintaro estas ĉefaj verkistoj de proleta literaturo. Aliflanke postmilita demokratia ideo naskis humanisman literaturon. Ĝiaj ĉefaj verkistoj estis ARIŜIMA-Takeo, MUŜAKOOĴI-Saneacu, ŜIGA-Naoja, AKITA-Uĵaku.

1926—1934. Junuloj ŝatis kriminalajn romanojn, kiujn verkis EDOGAŬA-Rampo, KOOGA-Saburoo, OOŜITA-Udaru kaj aliaj. Kaj poste ili transformiĝis en t. n. "popularajn romanojn", kiuj havas nenian aromon de altnivela beletristiko sed estis bonaj tempopasigiloj. Ilin verkis NAKAZATO-Kaizan, ŜIRAI-Kjooĵi, OSARAGI-Ĵiroo, JOŜIKAUA-Eiĵi, HASEGAŬA-Ŝin kaj aliaj. (La fino)

Listo de Esperantaj Tradukoj de Japanaj literaturaĵaj

Rimarkoj: — (1) La materialoj de la listo estis kolektita plejparte de Kazuo OSAKI kaj dekelkajn Hirokazu KAJI kaj Hiroŝi TAKAGI. Aranĝis la materialojn en la liston J. OKAMOTO.

(2) Oni sisteme uzis presliterojn por montri ĉiujn homajn nomojn kiel jene.

(a) familia nomo estas presita per malgrandaj majuskloj. (Ekz: ĈIKAMACU).

(b) persona nomo estas presita per ordinaraj. (Ekz: Monzaemon).

(3) La nomuj de originalaj verkoj (aŭ libroj) estas montritaj per gotaj majusklaĵ literoj. (Ekz.: MANJOOŜUU).

(4) Oni uzis jenajn mallongigojn por montri la nomojn de la gazetoj, kie aperis la traduko.

R. O.=La Revuo Orienta, J. E.=Japana Esperantisto, E.=La Esperantisto, K.=Kamarado, E. L.=Esperanta Literaturo.

En la venonta numero oni aldonos la materialojn ĉerpitajn el Verda Mondo k. a.

(5) Oni aldonis post la nomo de la gazeto, la numeron de la volumo per romaj ciferoj (ekz. II=Volumo II-a) kaj la numerojn de la paĝoj per arabaj ciferoj (ekz. 2-5=paĝoj 2-5). Kiam oni kalkulas paĝnumerojn en ĉiu numero aparte, oni montris la numeron kaj poste la paĝnumerojn (ekz. n-ro 2, 6-7=en la numero 2, paĝoj 6-7.)

(6) Ĉiuj nomoj de aŭtoroj kaj titoloj de l' originaloj estas donitaj nur per esp. ortografio por sisteme aranĝi materialojn, kiajn ajn sistemajn ortografiojn uzis la tradukintoj por montri ilin.

ORIGINALO (原著)

TRADUKO (譯)

Aŭtoro Titolo Titolo Tradukinto Gazeto k. a.

MALNOVA TEMPO (JAMATO-, HEJAN-, KAMARURA-, MUROMAĈI-, EDO-EPOKOJ)

— KOĴIKI (古事記)	Japana mito laŭ Koĵiki	J. OKAMOTO (岡本好次)	R. O. VI, 158-159, 182-183, VII, 80-81, 186-187.
	La reĝido Jamato-Takeru	K. OSSAKA (小坂狷二)	J. E. XII, n-ro 2, 6-7.
— NIHONŜOKI (日本書記)	Gemo alfluiga kaj gemo forfluiga	N. NOHARA (野原休一)	J. E. IV, 124-126
	Nihonŝoki (traduko de la unuaj tri volumoj)	"	aparta eldono, 1935.
— MANJOOŜUU (萬葉集)	El Mannjô-ŝu	M. INOUE (井上萬壽藏)	R. O. III, 6, 59.
	Tanka'oj el Manioo-ŝuu (赤人, 人麿, 憶良, 額田女王, 家持)	Ŝ. MIJAKE (三宅史平)	R. O. VIII, 344
	El Manjoo (家持, 石川郎女)	K. KOIZUMI (磯崎巖の pseŭdonimo)	R. O. XI, 71.
	Uraŝima de Miz'noe (蟲麻呂)	C. TAKAISU (高石綱)	R. O. XIII, 421.
	Landvojo de Yamasiro (讀人不知)	K. SISIDO (宍戸圭一)	R. O. XIV, 303.

- KOKINŠUU (古今集) El "Manjoo" k. c., K. KOIZUMI R. O. XI, 71.
(貫之の歌)
- I E-MONOGATARI El Ise Monogatari I. ISOZAKI (磯崎巖) R. O. VI, 147
(伊勢物語)
- KOKON-ŌMONŠUU Fortikaŝo de Koro- K. OSSAKA R. O. I, 92.
(古今著聞集) mo (衣の館)
- HAGOROMO (羽衣) Hagoromo K. MACUZAKI (松崎 J. E. XIII, 84-85
(jookjoku) 克巳)
- JUJA (熊野) Sinjorino Juja T. ADAŌI (足立武) R. O. I, 31. 41, 54-
(jookjoku) 55, 66, 76.
- ŌIKAMACU, Monzaemon (近松門左衛門):—
- SONEZAKI-ŠINJUU (曾根 Ili, rapidantaj al la K. TAŌIBANA (橋健 R. O. VI, 8, 23.
崎心中) morto 二)
- Rennjo (蓮如上人):— Pri homa vivo E. ASAI (浅井惠倫) R. O. IV, 25.
白骨の御文章
- UEDA, Akinari (上田秋 Ueda Kufo (青頭巾) T. MURAKAMI (村 R. O. IX, 27-32.
成):— 上知行)
- UGEKU-MONOGATARI (雨 Ueda de Serpento " R. O. IX, 253-256.
月物語) (蛇性の姪)
- IŠIKAWA, Gaboo (石川雅 Logika Abstinenco S. JOŠINO (ies preŭ- R. O. VII, 240-246.
望):— donim)
- ŠIMINOSUMIKA-M. (しみ Efiko de Forgesigilo N. HIRAOKA (平岡 R. O. VIII, 124
のすみか物語) (忘れ薬のききめ) 昇)
- (malnova humoraŝo) Tro multe da bonaŝo T. ŌIF (千布利雄) J. E. IV, 171.
- NAMIKI-Soosuke (並木宗 KUMAGAI J. KIMURA (木村自 J. E. IV. 153 154.
輔):— 老)
- ŌINOTANI HUTABA- GUNKI (一谷嫩軍記)

NUNA TEMPO (MEIJI-, TAIŠOO-, ŠOOŬA-EPOKŌJ)

- TAKAJAMA, Rinjirō (Ō- gjuu) (高山林次郎, 樗 牛):—
- HITO ŬA BUN NARI (人 Instruo de maro (海 H. JAGI (八木日出雄) R. O. IV. 26-27
は文より) の文藝)
- TOKUTOMI, Kenjirō (Roka) (徳富健次郎, 蘆花):—
- MIMIZU NO TAŬAGOTO La preŝo je rosoj R. SAKANOUÉ (坂上 R. O. IV, 238,
(みみずのたわごと) 亮三)
- ŠIZEN TO JINSEI (自然 Maro kaj roko C. KAJI (梶剛) R. O. IV, 76-77.
と人生) Vintra impono M. HOSOKAWA (細川 R. O. XV, 158.
正敏)
- MORI, Oogai (森鷗外):— Tagiŝo sur Tone en J. ŠIMOMURA E. VI, n-ro 10
aŭtuno (利根の秋 曉)
- SAKAZUKI (杯) Pokaloj C. KAJI R. O. V, 101, 124,
141, 177, 190-191,
220.
- VITA SEXALIS (キタ・セ El Vita Sexalis N. KAWASAKI (川崎 R. O. XVI, 12.
クスアリス) 直一)
- KUNIKIDA, Doppo (國木田 獨歩):—
- MUSAŠINO (武蔵野) El tiraŝo el Musaŝino KON (近?) R. O. VI, 38-39.

UMMEI RONJA (運命論者)	Fatalisto	K. NAKAMURA, A. OKA, H. OSHIMA, K. KUROITA, H. ASADA, S. MOCHIZUKI, R. KAWKAMI kaj J. SUMI	R. O. VIII, 22-23, 54-55, 86-88, 121-122, 152-153, 184-185, 249-250, IX, 94-95,
?	Birdo en printempo	K. MACUZAKI	J. E. XII, n-ro 11, 2-3.
NACUME, Sooseki (夏目漱石):—			
JUME JUUA (夢十夜)	Songô	S. NISHI (西成甫)	R. O. VII, 156-158.
RONDON-TOO (倫敦塔)	La turo de Londono	S. NISHI	R. O. VIII, 92-94, 125-126, 157-158, 189-190, 221-222, 253-254, (poste aparte eldonita en broŝuro)
BOCCAN (坊ちゃん)	La knabo trodorlotita	K. FUKUTA (福田國太郎)	J. E. XII, n-ro 10, 3-4.
AKITA, Ujaku (秋田雨雀):—			aparta eldono 1927.
GAIKOCU NO BUCCO (骸骨の舞跳)	Danco de Skeletoj	H. SZUZI (守隨一) k. K. SUSUKI (須々木要)	Nokto ĉe landolimo unue aparis R. O. V, 80-81, 98-99, 116, 152-153, 172-173, 225-228, 264-265, VI, 3, 20-21, 36-37, 70-71, 81, 103, 130-131.
SUDARA NO IZUMI (スダラの泉)	Fonto de sudroj		
KOKKJOO NO JORU (國境の夜)	Nokto ĉe landlimo		
OKAMOTO, Kidoo (岡本綺堂):—			
SUZENJI-MONOGATARI (修禪寺物語)	Epizodo en Suzenji	S. MIJAKE	aparta eldono, 1931.
ARISIMA, Takeo (有島武郎):—			
DOKUDANSA NO KAIUA (獨斷者の會話)	Interparolado de dogmulo	S. NISHI	R. O. VII, 280-282, 288.
OSIMINAKU AI UA UBAU (惜しみなく愛は奪ふ)	Senbedaŭre amo	T. TOOGUU (東宮豊達)	aparta eldono, 1931.
SENGEN (宣言)	Deklaracio	"	" 1924.
TANIZAKI, Juniĉiroo (谷崎潤一郎):—			
MUMJOO TO AIZEN (無明と愛染)	Mumjoo kaj Aizen	H. KAJI (梶弘和)	E. III, n-ro 5-IV n-ro 7.
OCUJA KOROŜI (お艶殺し)	Printempo furiozas	J. SIMOMURA	Literatura Mondo, 1934.
MUSAKOOJI, Saneacu (武者小路實鳥):—			
IKKJUU NO ICJICU (一休の一日)	Unu tago el la vivo de Ikkjû	T. KUWAHARA (桑原利秀)	R. O. X, 92-93, 124-126.
ROOCCOOKOKKA NO DOO-TOKUŠIN (老彫刻家の道德心)	Moraleco de maljuna skulptisto	S. YUMIYAMA (弓山重雄)	R. O. VIII, 216-218.
ŬAŠI MO ŠIRANAI (わしもしらない)	Eĉ tion mi ne scias	T. TOOGUU	R. O. VII, 261-262, 299-300, 331-332, VIII, 31-32.
AKUTAGAŬA, Rjuunosuke (芥川龍之介):—			
HUTACU NO TEGAMI (二つの手紙)	Du leteroj	C. KAJI	R. O. VI, 90-91, 106-107, 138, 176, 242-243, VII, 4-5, 58-59, 107-108, 129.

KUMO NO ITO (蜘蛛の糸)	La fadeno de araneo	K. HORIUČI (堀内恭二)	R. O. VII, 278-280.
	Araneaĵo	M. KAJI (梶真知子)	ABC de Esp. II, n-ro 1-4.
ŬOGAŜI (魚河岸)	Bordo de fiŝvendejoj	K. KAUATA (川田啓吉)	R. O. IX, 91-93.
BISEI NO ŜIN (尾生の信)	Kredo de Bisei	J. NAGASAKA (長坂雄二郎)	R. O. IX, 360-361.
MIKAN (密柑)	Oranĝoj	K. NAKAGAKI (中垣虎兒郎)	E. L. II, n-ro 2.
TOŜISUN (杜子春)	To-Ŝisun	H. KAJI	E. VI, n-roj 5-10.
KAERU (蛙)	La rano	K. NAGAI (永井海乗)	R. O. XV, 161-162.
JAMAMOTO, Juuzoo (山本有三):—			
KIRI NO NAKA (霧の中)	En la nebulo	K. CUJUKI (露木清彦)	R. O. XII, 208-211, 239-243, 270-274, 303-304.
OGAUA, Mimei (小川未明):—			
?	La mensogo	K. VERDA	J. E. XII, n-ro 10. 1-3, XIII, 15-17, 40-41.
?	Birdo de Feliĉo	K. NAKAGAKI	R. O. IX, 343-345.
OSANAI, Kaoru (小山内薫):—			
?	La malsanaj kolegoj	K. FUKUTA	J. E. XII, n-ro 3, 2-4, n-ro 4, 3-5, n-ro 7, 5-6
KATAGAMI, Ŝin (片上伸):—			
(藝術の味ひ)	Gusto de l' arto	A. JAMANOI (山ノ井愛太郎)	J. E. XII, n-ro 3, 6.
NAKAGAWA,	Taglibro	S. MINAKAMI	J. E. 42-43.
OGIWARA, Seisensui (荻原井泉水):—			
自然	Naturo	M. SASAKI (佐々城松榮)	R. O. VIII, 278.
子供	Infanoj	"	R. O. VIII, 302.
心は土	Koro estas tero	"	R. O. VIII, 365.
一年の計	Plano por la jaro	"	R. O. IX, 25.
本當の生	Vera vivo	"	R. O. IX, 55.
博物館で	En la muzeo	"	R. O. IX, 90.
慈善	Bonfaro	"	R. O. IX, 120-121.
謙遜	Humileco	"	R. O. IX, 155.
眞直に目的へ	Rekte al la celo	"	R. O. IX, 185.
自分の出来る事	Io kion mi povas fari	"	R. O. IX, 216.
兩手	Per ambaŭ manoj	"	R. O. IX, 280.
KIKUČI, Kan (菊池寛):—			
ČIČI KAERU (父歸る)	Patro revenas	H. KAJI	aparta eldono, 1927
TOOĴUUROO NO KOI (藤十郎の戀)			
ONSUU NO KANATA (恩讐の彼方)			
KISEKI (奇蹟)			
	Amo de Tooĵuuroo kaj du aliaj teatraĵoj	J. ŜIMOMURA (下村芳司)	aparta eldono, 1934

RANGAKU KOTOHAJIME (蘭學事始)	Pioniroj de holanda lingvo	K. OSAKI (大崎和夫)	R. O. XVI, 2-5 (daŭrigota)
JOKOMICU, Riiči (横光利一):—			
NAPOREON TO TAMUŜI (ナポレオンと田虫)	Napoleono kaj darto	H. NIŜIKAWA (西川久朗)	E. V. II, n-ro 3-IX, n-ro 3.
HAE (蠅)	Muŝo	Ĉ. ŜIROUČI (城内忠一郎)	R. O. XIII, 462-467.
KATAOKA, Teppei (片岡鐵兵):—			
HUJUŬ NA HITOBITO (不自由な人々)	Neliberaj homoj	H. JAMADA (山田弘)	R. O. XII, 22-23, 50-51, 82-83, 117-119, 148-150.
ŜIGA, Naoja (志賀直哉):—			
SEIBEI TO HJOOTAN (清兵衛と瓢箪)	Seibei kaj kujetoj	N. HIRAOKA	R. O. VIII, 375
HAN NO HANZAI (范の犯罪)	Krimo do Fan	M. KAJI	aparta eldono, 1926.
KANEKO, Joobun (金子洋文):—			
SENDAKUJA TO ŜIJIN (洗濯屋と詩人)	Lavisto kaj poeto	T. TOOGUŬ	aparta eldono, 1928.
SUSUKIDA, Kjuukin (薄田泣菫):—			
TOKEI (時計)	Horloĝo	K. SUGAŬARA (菅原慶一)	R. O. XV. 155-156.
TOKUNAGA, Sunao (徳永直):—			
HOONEN-KIKIN (豊年飢饉)	Malsago en riĉa rikolto	K. NAKAGAKI	K. I, n-ro 1-II, n-ro 2.
TAIJ O NO NAI MAČI (太陽のない街)	El "Strato sensuna"	nemontrita	Proleta Kurso de Esp., Kajero 6, 1931.
KUROŜIMA, Denĵi (黒島傳治):—			
SORI (襦)	Glitveturiloj	nemontrita	"
KUBOKAŬA, INEKO (窪川稲子):—			
KJARAMERU-KOOJOO KARA (キャラメル工場から)	El "Karamel-fabriko"	"	"
NAKANO, Juuĵi (中野重治):—			
TECU NO HANAŜI (鐵の話)	Historio de Tecu	"	"
HUJIMORI, Seikiĉi (藤森成吉):—			
CUCUMI NO TAIKAI (堤の大會)	El "Kongreso sur digo"	"	"
HAJASI, Husao (林房雄):—			
RINGO (林檎)	Pomo	K. NAKAGAKI	E. L. II, n-ro 1.
KURODA-KURŬO ŜI NO AIKOKUŜIN (黒田九郎氏の愛國心)	Patriotismo de s-ro Kuroda-Kurō	S. NAKANO (ies pseŭdonimo)	E. L. II, n-ro 1.
E NO NAI EHON (繪のない繪本)	Bildolibro sen bildo	H. KAJI kaj M. SUDŬO (首藤基)	aparta eldono, 1933.

TAKEDA, Rintaroo (武田 麟太郎):—			
UDON (うどん)	Vermiĉelo	K. NAKAGAKI	E. L. II, n-roj 4-5.
HOSONO, Koojirō (細野孝 次郎):—			
HJAKUŠOO-KAGAMI (百 姓鑑)	Tiaj estu kampara- noj	K. NAKAGAKI	K. II, n-ro 6.
EDOGAŬA, Rampō (江戸川 亂歩):—			
NINGEN ISU (人間椅子)	Homa seĝo	S. YUMIYAMA	R. O. IX, 124-127, 156-159, 186-189.
ĪMAI NO KIPPU (一枚 の切符)	Unu bileto	J. ŠIMOMURA	aparta eldono, 1930.
OOGON KAMEN (黄金假 面)	Ora masko	"	" , 1931.
KOOGA, Saburoo (甲賀三 郎):—			
KOOJA (荒野)	Dezerto	Ŝ. MINAMI (南晶世)	R. O. XIII, 101-102, 104, 143-146, 184- 187, 225-227, 264- 267, 304-307, 343- 347.
ME NO UGOKU NINGJOO (眼の動く人形)	Pupo kun moviĝan- taj okuloj	"	E. VI, n-ro 7- VIII, n-ro 1.
Ooŝita, Udaru (大下宇陀 兒):—			
CUISEKI (追跡)	Persekuto	"	R. O. XII, 146-148, 182-183.
ĴOOGOKU (情獄)	Infero de pasio	Ŝ. MIJAKE	E. VI, n-ro 5-n-ro 9.
HOŠIŠIROO ZANGEROKU (星史朗懺悔録)	Konfeso de Ŝiro Hoŝi	Ŝ. MINAMI	E. VII, n-ro 2- VIII, n-ro 2
SUSUKI, Joŝitaro (): —			
ŜINZAN NO KAIBIĴIN (深 山の快美人)	La stranga belulino en montaro	Ŝ. MINAMI	R. O. XII, 305-308, 340-342, 371-372, 380.
SAŬADA, Buŝoo (澤田撫 松):—			
ASAKUŬA DENO DEKI- GOTO (浅草での出来 事)	Unu okazaĵo en la kvartalo Asakusa	K. ŠIMOMURA (下村 鐵造)	R. O. IX, 220-223.
KACUDOO DE ATTA ONNA (活動で逢った 女)	Virino de kinemato- grafejo	Ŝ. MINAMI	R. O. XII, 19-21, 48- 49.
TACUNO, Kjuuŝi (辰野九 紫):—			
AUBASU NO ONNA (青 バスの女)	Virino de "Verda Aŭtobuso"	N. KABAJAMA (ies poeŭdonimo)	E. VI, n-ro 5.
ISHIHARA, Eizaburoo (石原 榮三郎):—			
MIDORI NO HUDA (緑の 札)	Verda karto	H. JAMANAKA (山中 英男)	aparta eldono, 1931.
SAKAI, Mahito (酒井眞 人):—			
KJUUBEI NO KEKKON (久 兵衛の結婚)	Edziĝo de Kiubei	J. ŠIBATA (柴田潤公)	R. O. XII, 188-190.
KIŬC, T (木内高音):—			
KOOŠUUDENŬA (公衆電 話)	Publika telefono	K. SISIDO	R. O. VII, 311-313.

ĈAN, Hjokĉu (張赫宙):— OŬARURU HITOBITO (追 はるゝ人々)	Forpelataj homoj	H. TAKAGI (高木弘)	aparta eldono, 1933.
FUJISAU, Kojicu (藤澤古 實):— GURAŜIJA (グラシヤ)	Gracia	T. MURAKAMI kaj M. HATA (畑正世)	aparta eldono, 1930.
NAKADA, Nobuko (中田の ぶ子): AKUMU (悪夢)	Inkubo	J. JASUDA (安田勇吉)	aparta eldono, 1924.
HUJII, Mazumi (藤井眞 澄):— ŜIMMAOO (新魔王)	Nova satano	I. SAKURADA (櫻田 一郎)	aparta eldono, 1924.
INUI, Ŝinŝiroo (乾信四 郎):— NI JUUJIN (二友人)	Du amikoj	N. KABAJAMA (ies pseŭdonimo)	E. VI, n-ro 4. ✓
NOGUĈI, Jonejirō (野口米 次郎):— HIROŜIGE (廣重)	Hiroŝige	H. KAJI	E. VI, n-ro 5-VIII, n-ro 4. ✓
EMA, Osamu (江馬修):— KAKUREGA (隠れ家)	Kaŝejo	Societo de Amikoj de Esp.	E. VI, n-ro 5. ✓
NAITOO, Jukito (内藤ユキ ト):— HI NO KOI (火の戀)	Ardanta ampaŝio	Ŝ. MINAMI	Juna Azio, n-ro 11 -14. ✓

FRAGMENTOJ EL DIVERSAJ EPOKOJ

Klasikaj prozoj en diversaj epokoj	Perloj el la Oriento (東洋白珠集)	K. OSSAKA	aparta eldono, 1921. ✓
Poezioj en diversaj epokoj	Verda Parnaso (緑 葉集)	I. U. (pseŭdonimo de 磯崎巖)	aparta eldono, 1932.

FABELOJ KAJ LEGENDOJ

IŬAJA, Sazanami (巖谷小 波):— 日本昔噺	Momotaro (桃太郎 鬼ヶ島征伐の部の み)	S. OSUGI (大杉榮)	J. E. I, n-ro 4, 7-8.
(fabelo)	Momotaro (Rersiko- knabo) (全部)	S. CSJI (大杉榮)	J. E. II, n-ro 5, 8-9, n-ro 6, 9-11.
(fabelo)	Japanaj Fabeloj (日 本五大お伽噺)	J. ŜIMOMURA k. aliaj	aparta eldono, 1933
(fabelo)	Krabo kaj simio (猿 蟹合戦)	I. ISOZAKI	R. O. VII, 76-77. ✓
(fabelo)	Fanfaronanta "sazae"	M. JASUMOTO	J. E. XIII, 35.
(fabelo)	La langtondita pasero (舌切り雀)	E. ASADA (浅田榮次)	J. E. II, n-ro 4. 14.
(fabelo)	Edziĝo de ratino	K. KAJIWARA	J. E. IV, 43. ✓
(fabelo)	"Hana-saka Jijii"	T. ĈIF	J. E. III, 87-88, ?
(fabelo)	Vangbulo (瘤取り)	T. ĈIF	J. E. IV, 4-5, 22. ✓
(fabelo)	Uraŝima Taro, Juna fiŝkaptisto	T. ĈIF	J. E. III, 38-39, 55- 56, 71-72. ✓

(legenda fabelo)	Spegulo de Matsuyama (松山鏡)	T. ĈIF	J. E. IV, 60-61, 76-77, 92-94, 108-109.
(fabelo)	Serpento kaj kan-kroj	Ŝ. MINAKAMI	J. E. IV, 138.
(legendo)	La verda nebulo	M. INOUE	R. O. VIII, 26-27, 57-58, 88-90.
	Japanaj Rakontoj	T. ĈIF k. aliaj	aparta eldono, 1909.

Literaturo de aliaj gentoj nun loĝantaj en Japanujo

luĉa legendo	Kadavro rekompencis	J. OŜIMA (大島義夫)	R. O. VIII, 55-56.
aina legendo	Tororo Hanrok, Hanrok	K. MATUBA (松葉菊延)	R. O. VII, 246.
korea legendo	Korea legendo	K. NAKAGAKI	R. O. VIII, 342-343, 372-374.
IFA, Fujū (伊波普猷):—			
ANTIKVA LUĈO (古琉球)	Omoro-poemoj	K. OSSAKA	J. E. XIII, 30-31.
— ĈOSEN-TAMPEN	Elektitaj koreaj rakontetoj	Verda E. Kim (金億)	R. O. XI, 20-21, 54-55, 118, 279-282, 310-311, 336.
ŜOSECŬ-ŜUU (朝鮮短篇小説集)			

KANTOJ, POEMOJ kaj DIVERSAJ

— KIMIGAJO (nacia himno)	Kimigajo	K. OSSAKA	R. O. XIII, 38.
Imperiestro Meiĵi (明治天皇御製):—			
海邊の松	Pinarboj sur la marbordo	M. TAKABATAKE (高畠學)	J. E. XIII, 13.
KACUTA, K. (勝田香月):—			
DEHUNE (出船)	Forveturo	K. SISIDO, M. KIDOSAKI, K. MACUBA	R. O. XIII, 103-104.
— —	Japanaj popolkantoj	K. OSSAKA	R. O. V, 216-217.
(popolkanto)	Ooŝimabuŝi (大島節)	K. MACUBA	R. O. XIII, 342.
CŬEN, Bansui (土井晩翠):—			
KOOĴOO NO CUKI (荒城の月)	La luno super la kastel-ruinoj	K. OSSAKA	R. O. XIII, 79.
— POPOLLERNEJA KANTARO (小學唱歌集)	Ho, estu glor'	K. MATUBA	R. O. XIII, 167.
NOGUĈI, Uĵoo (野口雨情):—			
?	Kantetoj	S. OGAŬARA (小河原幸雄)	R. O. IV, 120.
KATOO, Masao (加藤まさを):—			
JASĬ NO MI (やしの實)	La kokoso	K. SISIDO	R. O. XIII, 263.
CUKI NO SABAKU (月の沙漠)	La dezerto sur la luno	Ĉ. ŜIROUĈI	R. O. XIII, 383.
— —	Japanaj Proverboj (Japanaj Proverbaj Esprimoj)	K. OSSAKA	J. E. XI. n-ro 2, 3, n-ro 3, 4, n-ro 6, 3, n-ro 7, 6.
ŜIGURE, Otoha (時雨音羽):—			
KIMI KOIŜI (君戀し)	Mi sopiras vin	K. SISIDO	R. O. XIII, 147.

内地報道

12月17日——10年1月18日迄に到着の分。報道は日本文で迅速に。寫眞は臺紙なきもの(寫眞説明はその裏へ)。地方會誌を以て報道に代ふるをえず。報道締切前月十日前後(十日以後到着のものも編輯の都合でのせます)。

各地のザメンホフ祭

ザメンホフ祭

盛岡エスベラント

〔寫眞説明〕〔右上圖〕大牟田エス會ザ祭餘興「勝利への道」。〔右下圖〕盛岡エス會ザ祭エス小展覽會。〔左上圖〕名古屋・ルーマクンシード元旦熱田神宮參拜の同志。〔左中圖〕同クンシード池田氏宅での正月會合せる f-inoj. 〔左下圖〕宮崎エス會ザ祭餘興「思ひ出」出演者(左より前列 杉田 H, 杉田 M, 古田。後列野田、渡部、矢野、郡司の諸氏。

東京 ★東京エスペラント・クラブ——12月15日夜例年の通りザメンホフ誕生の記念祭を持った。会場は丸ノ内鐵道クラブ、今年は従來の晚餐會形式をやめて講演會を試みた。programo は次の通り。

1. ザメンホフ博士の横顔

岡本好次氏

2. Kiel animalo vidas movadon.

丘 直通氏

3. エスペラントの創始者ザメンホフ博士 (JOAK 放送のもの) 西 成甫博士

講演の後餘興あり。先づクララ會々員による熱と心意氣にみちた drameto, 次に街上樂人永井叔氏の老練なマンドリンの獨奏、多羅尾氏の solo 等あり賑やかだつた。猶出席者中より中華民國の同志二人及び長崎の植田氏の挨拶があつた。當日會するもの 112人さしもの鐵道クラブ講堂にも溢れる程で、しかも出席者の半數が會合には新顔の人達であつたことは非常によろこばしいことである

★池袋ケンシード——12月15日第33回例會とザ祭をかね豊島師範正校門前千代田菓子店階上にて開催す。高橋、加藤、岩崎、上田、間宮、奥野氏等出席晚餐を共にし deserto に入りて司會者の saluto に始まり一同毎時の如く快談をなし岩崎氏持參の disko や奥野氏の gitaro 間宮氏の mandolino 等の amuzoj あり20時半西博士のラジオ講演をきき記念撮影(寫眞参照)の後 Espero 合唱 22 時散會す。猶毎土曜日 19—21 時前記會場にて會合しつゝあり同志の參加をのぞむ。

横濱 ★横濱エス協會主催ザ祭。公園前 Y M C A 三階講堂にて。出席 40 人。14 時開會。開會の辭(鹽川茂久氏)に始まり Espero 合唱、朗讀 La Vojo (村上嬢)の後主催者の挨拶は會長出席不能のため佐久間謙二氏代つて挨拶し次に市内エス團體神奈川ロンド(堤氏)、ロンドアミキーノ(太田嬢)、YMCA エス部(遠藤氏)、高商エス會(杉浦氏)の挨拶あり小憩の後特別講演「格について」松葉菊延氏のお話あり來賓挨拶は返子開成の田中政雄氏、高商の渡邊輝一氏あり Tagigo 合唱の後閉會の辭(水谷武雄氏)あり。後 librofestoj あり。17 時より松葉氏を中心とした晚餐會あり 19 時すぎ散會。

千葉 ★12月15日鈴木先生の御宅でさしやか乍ら意義深いザ祭をもちました先生御夫妻と木部氏青島氏丹野氏と小生。ザ博士の肖像を前に珍らしいいろんなエス文書を見せていたとき西博士の御講演を興深く

きくことができました。早速同博士宛よせ書をお送りしました。最後に S-ino Suzuki の綠星を浮彫にしたゼリーをおいしくいただき散會したのは 22 時も大分過ぎてゐた(安孫子氏報)。

盛岡 ★盛岡エス會——12月15日かねて豫告の通り大通り開成堂二階にて開催。當日の岩手日報にも記事のり宣傳に大いに役立った。18時半開會。集るもの 9 名。盛岡としては今までにない盛會であつた。主催者の挨拶として大川氏往年のエス運動を松本氏、それから自己紹介。色々賑かな話。レコードなどに氣を奪はれて危く AK の西博士の講演をききはづす程であつた。講演聴取後 kantado に bablado に時の過るを知らず 23 時半 Tagigo 合唱名残をおしみ散會(寫眞参照)。

苫小牧 ★苫小牧エス會及苫エスロント 12月15日 17 時半より渡邊氏宅にて兩會主催の第 5 回ザ祭開催。22 名出席。22 時散會。當日は speciala gastoj として當地カトリック教會牧師 Kwiotek 氏出席當會の honora membro に推薦。同氏の快諾をえた。猶ザ祭を契機として初等研究會をもつこととしその第一回を 18 日 19 時より會員村上氏宅に開く、用書エス捷徑、藤本、岡垣兩氏指導。出席者 6 名。新たに熱心な同志を加へて質的によい歩みをみせることと思ふ。(岡垣氏報)。

札幌 ★札幌エス會——12月16日開催。(15 日にはザ祭關係のものラジオで中繼される見込であつたため)。明治製菓二階出席者廿數名。lotumo, kantado, danco エス語の Hamleto, 日本語のベニスの商人の朗讀會員自譯の流行歌等に打興じた。猶會員佐藤君がエス語の familia karto を全出席者に贈呈されたことは感謝の至。12月中に同志のスキー行をする計畫が雪不足でやめた。

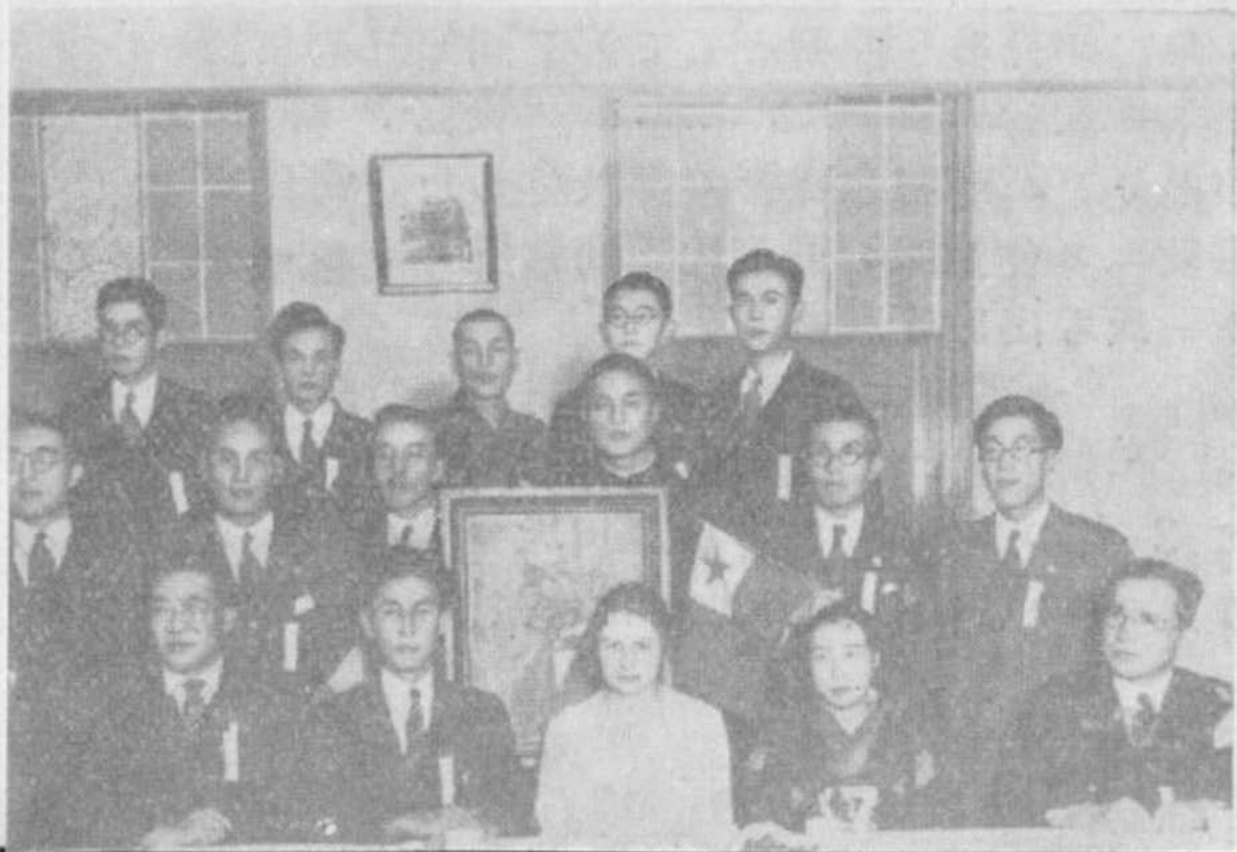
小樽 ★小樽エス會——12月16日 19 時より千秋庵グリルにて開催。17 名出席司會者福田氏の saluto について出席者一同の自己紹介あり餘興として第二回第三回北海道エス大會の 8 ミリ filmo の映寫や kanto があり、22 時記念撮影の後散會した。當日は佛教エス會長岡崎英了氏高商教授スミルニツキー氏も出席された。

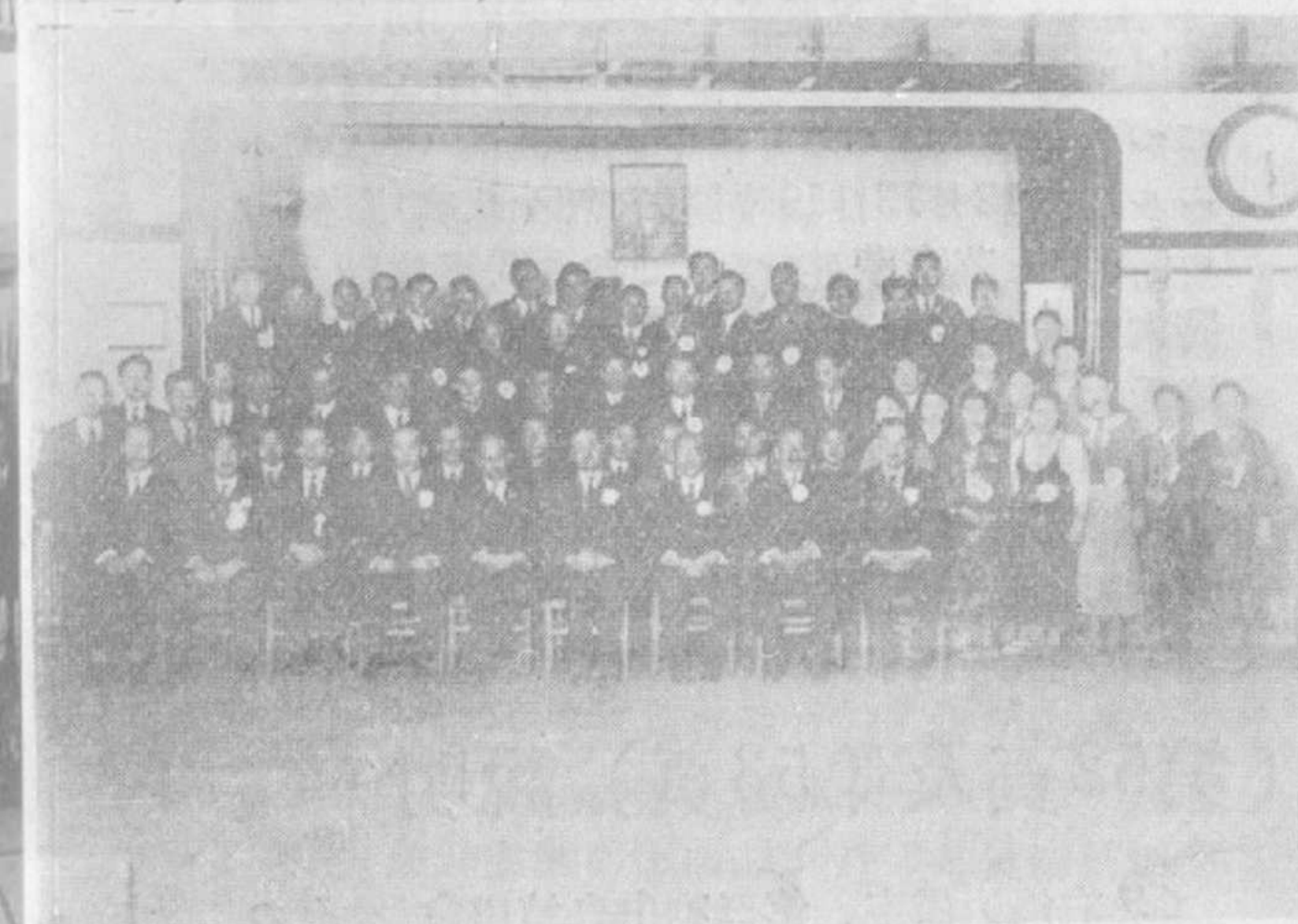
帯廣 ★帯廣エス會——12月15日綠星旗をかざげた會場は同志が續々參集(中に 2 名の f-inoj) 司會者原田氏の開會の辭あり Espero 合唱の後各出席者の挨拶があつた。

(寫眞説明は)
第 54 頁に)

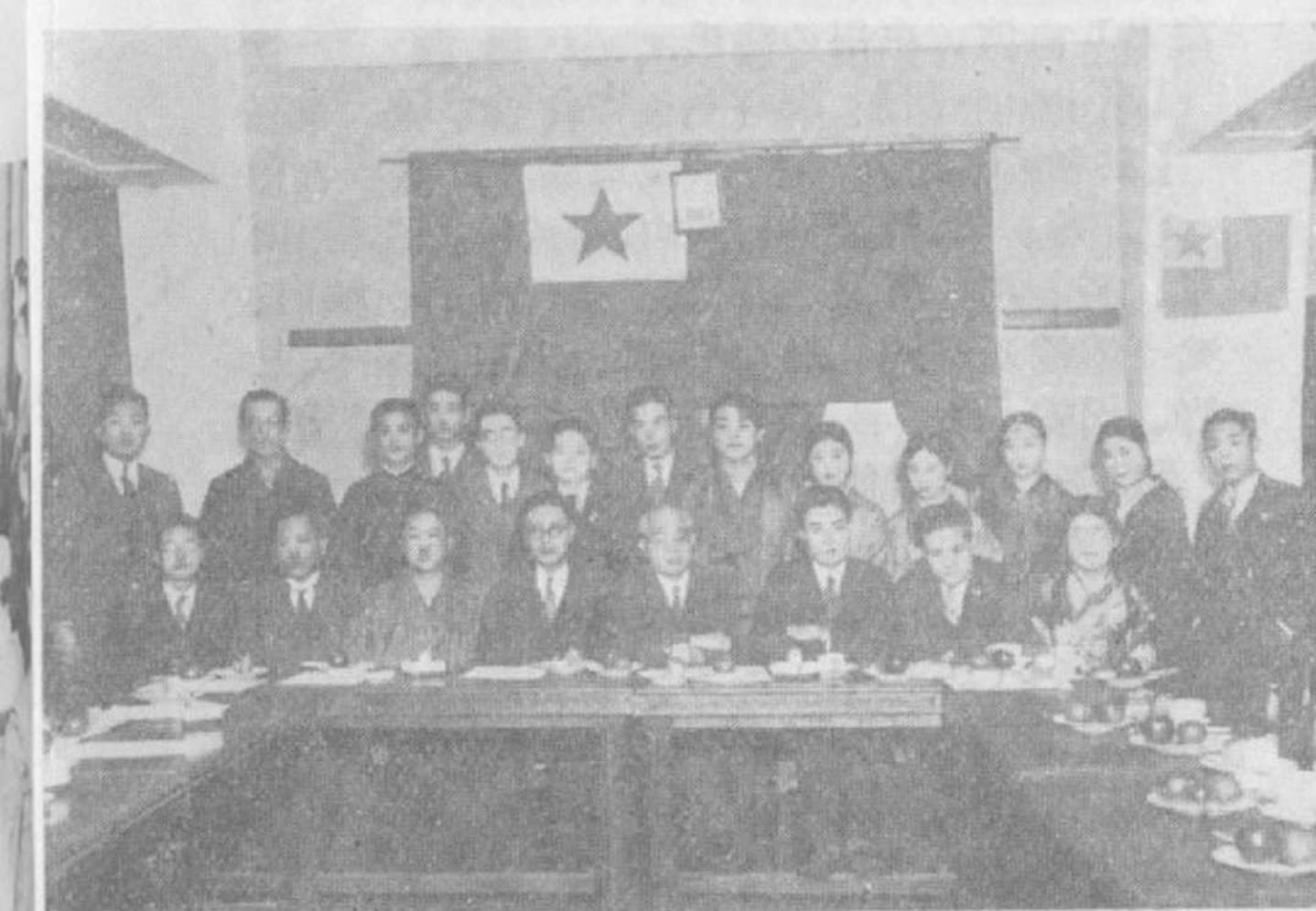
緑 星 旗 下 に 賑 ふ

ザメンホフ祭

(写真説明は)
第 54 頁に

殊に三ヶ月講習をうけた十勝農學生の諸君がエス語でをよせられた事はこれからエス語を始めるべく出席された大爲高女の保坂孝先生を強く感激させた。次に茶菓と共に佐藤、森本、沼田の諸君の kantoj は非常に皆を喜ばせた。長谷川守君の閉會の辭の後散會。

山部 ★エス普及會北海本部——12月15日 19時半より本會鳳明殿應接間にてエスペーロ合唱。中村氏挨拶、レコード演奏、西博士講演聴取、座談、Tagigō 合唱。地元在同志9名と折柄來訪の小樽留村靜子、札幌櫻井靜香、帶廣長谷川美枝子の三嬢参加され愉快であつた。

秋田 ★秋田エス會——12月15日 18時半より中田氏宅に於てザ祭開催 9名集合。Espero 合唱。本年は Fedorčak, 盛岡の大川晃、小樽の近藤養藏、江川音吉の諸氏の來訪ありて會話の習熟を必要と考へた。次

回から會話の練習をなすことを約した。

金澤 ★金澤エス會——12月15日石川貯蓄銀行にて塚本氏夫妻を始め20名出席。學會維持員會支部結成式。北陸聯盟レグラ—ロ作成委員選出。(後刻城端の野村氏出席)。坪田、松田、余川、志甫、野村、岩田の諸氏選出され委員長として瀬川氏選出さる。餘興にうつり 22時半散會。

名古屋 ★名古屋エス聯盟——(前號本欄名古屋エス聯盟とある記事は誤傳につき取消します)——中區南瓦町YMCAホールにて12月15日19時開始。君ヶ代齊唱。開會の辭(井上萬壽藏)について各會代表挨拶——醫大エス會(矢崎氏)、ルーマ・クンシード(尾崎氏)、YMCA エス會(林氏)、名古屋佛教青年聯盟エス部(三輪氏)、名古屋鐵道エス會(新井氏)、名古屋エス會(金子氏)、——ありついで名古屋新聞主事柴田義勝氏の「諸氏へ

各地ザメンホフ祭寫眞(第52頁及第53頁)説明

第 52 頁

(すべて寫眞説明は各列左より)

【左上圖】 小樽エス會

〔前列〕 星野、關野、高田、坂本、江口(夫人)〔中列〕 福光、スミルニツキー、高橋、小安、藤川、福田、佐藤、〔後列〕 坂下、近藤、岡崎、脇坂の諸氏諸嬢。

【左中第一圖】 盛岡エス會

〔前列〕 瀬川、大坪、小原、中島。〔後列〕 佐藤(昌)、大川、松木、伊藤、佐藤(忠)の諸氏。

【左中第二圖】 帶廣エス會

前列二人目原田三馬氏。

【左下圖】 學會福岡支部

〔前列〕 伊藤、江崎、同夫人、鬼石、大島。〔中列〕 百瀬、新野、西崎、江口、涌島、高橋、西村。〔後列〕 入江、内山、波多野、間田、堀内の諸氏。

【右上圖】 熊本エス會

【右中第一圖】 飯塚エス會

最後列中央野見山會長。

【右中第二圖】 名古屋エス聯盟ザ祭餘興。

【右下圖】 日高エス會

前列二人目大西、中列二人目順川、榎本の諸氏。

第 53 頁

【左上圖】 大牟田エス會

(最右端) 橋本、第三列中央植田會長、その右隣、深川、岡田、荒木、坂本、その左隣坂崎(熊本)、加藤(同)の諸氏。坂崎氏後森氏それより右へ井上氏、某氏、吉村氏。〔前列〕 左より白濱、中川の諸氏。

【左中第一圖】 阪神エス會合同ザ祭。

【左中第二圖】 學會京城支部及京城エス會

〔前列〕 磯野、豊川、大山、金(億)、西龜、山口、長谷川、渡邊。〔後列〕 金(恵洙)、城内、元(鐘電)、李(晃相)、廣松、山本、藤澤、上野、國安、森、西川、土橋、佐藤の諸氏諸嬢。

【左下圖】 宮崎エス會

〔前列〕 中村、(3人目) 渡部、(5人目) 杉田(M)、山下、崎村。〔中列〕 (10人目) 古田。〔最後列〕 (14人目) 杉田(H)の諸氏。

【右上圖】 苫小牧エス會及苫工エス會共同主催。前列3人目 Kwiotek 牧師。5人目渡部隆志氏。

【右中第一圖】 池袋クンシード(東京)

〔前列〕 (2人目) 間宮、奥野。〔後列〕 高橋、加藤、(一人おいて)、岩崎、上田の諸氏。

【右中第二圖】 長崎エスクラブ。

中列中央寫眞右高原氏、左河野教授、前列右より二人目不破教授。

【右下圖】 北勢エス聯盟 〔前列〕 2人目福田(正夫)氏、4人目吉岡氏。〔中列〕 3人目から濱下、福田(榮一郎)、山本、青木(桑名)、青木(津)、〔後列〕 小林、小崎の諸氏。

の私の希望」(日本語)、小坂氏の「我國エス運動の過去」、Major氏の「ザメンホフ祭の思出」の三講演あり。Espero 齊唱の後 amuzajo につり 16 ミリ映画 Ekskurso al Acumi-duoninsulo (伊藤虎氏)、man' en man' (エスペロ童謡會一年生と二年生の少女五名)、人形芝居(雀のお宿)——(谷村道夫氏)エス語せりふレコード伴奏つきにて大好評、琵琶緑の旗風(白木氏作編曲演奏小川旭豊師)ダンツォ・デエス語音頭(NLEK-anoi)——東京音頭の作りかえ登場人物十人(内女二人)、會員種々變装せるもの、滿堂歌にあはせて合唱す——等あり Tagigo 齊唱、淺野孝氏の閉會の辭を以て 22 時散會。猶當日時間不足にて豫定の餘興及挨拶七種は上演不能となつたことは遺憾であつた。

★名古屋ルーマ・エス・クンシード——12月14日 19時半より伊藤運動具店の階上にて開催。9 名出席。茶菓を圍んで當年のザ博士の心境をしのび後ルーデに打興じ 22 時半散會。

四日市 ★北勢エス聯盟——四日市エス會主催の下に 12 月 14 日四日市中町實業會館で開催。會するもの 17 名外に一般市民多數參加。有志の劇と音樂に冬の夜を楽しく過した。

阪神 ★大阪エス會、新星會、大阪鐵道エス會、神戸エス協會、尼崎エス會、岸和田エス會合同ザメンホフ祭。12 月 15 日 14 時よりの大阪鐵道クラブ(大阪驛北口)に於けるエス普及講演會について 18 時よりザ祭を開催。神戸前田氏司會。開會の辭について Espero 合唱、各會代表挨拶——和田氏(神戸エス協會)、伊藤氏(尼ヶ崎エス會)、上野氏(大阪鐵道エス會)、兒島氏(新星會)、中西氏(岸和田エス會)、黒崎氏(大阪エス會)——ついで晚餐の後神戸エス協會員の“Parolhoru”なるエス語劇及び大阪鐵道エス會の fraŭlina grupo の合唱及び新星會の喜劇“Kuracisto Kontraŭvole”上演。大阪エス會の(進藤、西田兩氏) Dialogo (Ifigenio en Taŭrido) 等あり興味が深かつた。記念撮影の後 interamikiĝa horo をもち Tagigo 合唱の後閉會の辭を以て散會。出席 120 名の盛會。此の種催しは今後も阪神合同とすることとし 1935 年度 Z 祭は神戸にて行ふ。

廣島 ★廣島エス會——12 月 15 日ザ祭舉行。來廣中の横濱の原友次郎氏出席。出席者の少數なりしは遺憾。

福岡 ★學會福岡支部——12 月 15 日 19 時より市内萬町昭和生命館家庭食堂にてザ祭。定刻 Espero の合唱により開會。直

ちに祝賀晚餐の宴を開く。デザートに入り幹事より挨拶をかねて會務の報告あり次いで參會の新舊會員より交互指名により追想談感想談をきゝ最後に esp. diskoj の演奏に興じ 10 時歡談裡に Tagigo の合唱を以て閉會。當日の出席者 17 名。猶當日の總會に於て支部役員は全員再選重任の事に決定した。

飯塚 ★飯塚エス會——12 月 15 日 19 時より芳雄驛前花村秋義氏方にてザ祭開催。熊井氏司會の下に開會。野見山會長の挨拶。會の事務報告(都甲委員)。會員の感想發表等ありて餘興にうつり田江顧問の La novaj vestoj de la reĝo の暗誦、野見山會長の翻譯。井手トシ子嬢の lulilo の歌。入江キシ子嬢の獨唱。横田節子嬢の荒城の月獨唱(正田氏ハーモニカ伴奏)、大熊氏の朗讀。合原絹子嬢の庭の千草、サントラルチーオ獨唱 La multkolora piktisto de Hamelion (片山政子嬢エス語にて)。月よりの使者映畫物語(花村氏)、飯塚高女出席女生一同の合唱、片山嬢の O suno mia 都甲氏の福引あり Tagigo 合唱の後 22 時半散會。

宮崎 ★宮崎エス會——第三回總會とザ祭をかねて市内目抜通西村樂器店三階に於て開催。今年は特に日向美術協會員の盡力によつて Esp. の街頭宣傳を兼ねたポスターや丈餘の垂れ旗が市内目抜場所の飾窓に光を添え、數種の新聞は麗々しく「ザメンホフの夕」を豫告したゝめ空前の盛會で參加者約六十名。Espero の合唱に始まり、先づ總會に於て事業報告の後、會則一部變更を提案可決し役員改選の結果、會計:渡部(重)、古田(新)、機關紙:山下(重)、杉田H(新)、庶務:崎村(新)、菊池(重)、文庫:杉田M(重)、中村(新)の諸氏が委員を快諾。續いてザメンホフ祭に入り、渡部氏は「Esp. の輪廓と宮崎に於ける Esp. 運動」を例の通り流麗な Esp. で話し杉田氏が通譯した。次に杉田M氏が「ザメンホフの生涯」を Esp. で語り杉田-H氏が通譯した。次は自己紹介、今年は新顔が多く仲々面白かつた。記念撮影(寫眞參照)を終つて餘興に入る。獨唱、合唱、落語、民謡等々續々珍奇巧妙滑稽なカクシ藝が飛び出し最後に待望のエスペラント劇「思ひ出(アルト・ハイデルベルヒ)」が演ぜられ大喝采を博した(寫眞參照)。かくて Tagigo 合唱の後、高農教授北尾博士の音頭でザメンホフの萬歳を三唱して 23 時散會。因に同夜餘興に演じた「思ひ出(アルト・ハイデルベルヒ)」の Esp 文臺本は機關紙 Semanto の別刷として殘部あり希

望者には實費十錢にてお分ちするエス會餘興用として恰好のものである。

長崎 ★長崎エスクラブ——12月16日興善町長崎高商成隣會館にて開催。18時より有志會食。19時より開會。高原會長のエス語演説、委員の報告あり。來賓河野、不破兩高商教授の感想談及會員の自己紹介あり。高原氏はエス語宣傳は口先ではだめ實踐躬行が必要とのべ會員諸君も十分勉強につとめられたい旨強調された。

京城 ★朝鮮エス聯盟及學會京城支部——豫報せし JODK よりの放送はいづれも大成功。12月15日19時より兩者共同主催にて本町明治製菓にて開催。出席者21名にて仲々の盛會。此の日總督府衛生課長西龜三圭氏も特に御出席あり往年御洋行中のエスに關する興味ある經驗談を語られた。その他長谷川、山口兩城大教授、大山、金憶、山本諸氏の追憶談、豐川善曄氏の激勵の辭あり。23時過ぎ Vivu Zamenhof を三唱し散會。

木浦 ★12月15日ザ祭を催し新しく會を組織する事につき協議。數名の同志の

よせ書を送られた。

臺南 ★臺南エス會——12月15日19時から初等講習會場にて受講者及會員の懇親會をかねてザ祭を開催。高雄の野田氏も參加され21名のさゝやか乍ら當地初めての盛大なザ祭であつた。君が代及 Espero の合唱。挨拶(余繩章氏)、講師としての所感(重栖度哉氏、王氏譯)ザ祭の由來(王雨郷氏、野田氏譯)、ザ博士の思想の基礎及希望(野田憲三氏、王氏譯)、研究會組織の必要と臺南エス會の過去及仕事(王氏)、受講したまでの自分及希望(秋元貞造氏)等あり、相談の結果毎週水曜日に研究會をひらくこととし次週より直ちに實行することに決定。Verda atmosfero 満喫 22時散會。

上海 ★上海日本人エス會——12月15日ザ祭を「エス語を中心とした語學座談會」とした土地柄語學に造詣深き同志多く有意義な結果をえた。今後は主として外支人混合の座談的な會話に重きをおくべく決定。出席者米澤、八木、鹽谷、北村、鈴木、松下、新山の諸氏。

金澤支部の大躍進と京城支部の設立

各地に學會支部をおこせ

金澤支部の設立と共に發起人一同の努力により15日迄の調査によると同支部員は下記40名に到達。(猶數名獲得し得る見込との事)。

瀬川重禮**、由比忠之進**、塚本赴夫*、榊野助治郎*、松田周次*、越村信三郎*、菅野祐治、宮保勇夫、長谷川安行、經田雅夫、荒木幸雄、矢徳秀夫、田邊正丸、平石武雄、藤田松雄、松田吉二、池田千代子、富岡美代、近藤房子、田中富士子、犀川秀三、伊藤春夫、松橋周三、中上清、松葉勤、徳本正則、池田善政、坪田一男、吉川友吉、佐々木眞、堀川嘉雄、荒井松雄、藤田寛治、大戸友三郎、瓜生復男、今枝良三、前田敬次郎、岩崎剛、舟

見次郎。外に縣立一中校友會エス部代表者一名の諸氏。合計四十名。(**は賛助維持員、*は正維持員)。

學會京城支部設立さる

既報京城支部は12月設立された。代表者は京城帝大教授長谷川理衛氏。支部員は次の17名。

前川周治、神宮襄、佐藤悦三、野村穢也、桑原星羽、山本素光、城内忠一郎、金文煥、廣瀬ひな子、磯野義男、山口武夫、豐川善曄、大山聖華、瀬頭謙次郎、廣瀬武夫、大脇義男の諸氏。

各地一般報道

東京 ★學會水曜日例會——Fabeloj III 輪讀中。

★Argenta Kunsido, Nova Kunsido, Kanda Kunsido, Ikebukuro Kunsido その他の kunsidoj いづれも盛會。

★マヨール氏歡迎會——1月3日14時學會

樓上にて水曜會例會有志とエス文學研究會共同主催による歡迎會。同氏の出席おそく開會もおくれたが、同氏はエス語の Gramatiko, Poetiko, Stilistiko の確定についての意見を開陳され數氏が之についての意見をのべた。18時より本郷一丁目森永にて會食を共にし雑談

をまじへ有意義にして愉快的新年の會合をもつた。出席者晝の部20名程。夜の部は 10名。

アルヂエンタ・クンシード

・毎土曜午後7-9時 銀座明治製菓二階奥の隅・

■Komencantoj の方大歓迎

銀ブラの節はお立寄を■

感謝 ザ祭ラヂオ放送謝禮金 30 圓を西博士より學會へ寄贈された。

■ノーヴァ・クンシード日時變更

毎木曜日午後 7-9 時新宿白十字にて■

横濱 ★横濱エス協會——12 月委員會。8 日 19 時よりザ祭。1 月の programo

につき。◇1 月委員會 2 月の催につき。

★Verda Jupitero——毎木曜 19 時有隣堂にて。

◇11月 15 日會話會。22日エスペラント誌の會——三宅史平氏を迎へて有意義な會をもつた。◇29日續「私のとつた學習過程」足立、吉田、爲家の諸氏の話。◇12月6日「今年度當地エス界の懷古」出席の數氏により。◇12月13日會話會。◇12月20日 babilado, 12月27日、1月3日、10日何れも會話會。

★YMCA エス會——初等講習につゞき講習。毎火曜 19-21 時。12 月 18 日終了。3名女2名が特に熱心だつた。本年はまた變つた趣向で研究會を行ふ豫定。

★ロンド・アミキーノ——中等講習を毎金曜 17-18.5 時有隣堂にて。用書 Vortoj de M. Sasaki.

★神奈川ロンド——神奈川區平川町 83 保坂氏方にて毎月曜日 19.5 時より。用書本年度 Revizoro. 附近同志の參加大歓迎。

小樽 公務で小樽へ來られた 帶廣エス會の原田三馬氏は福田仁一氏を訪問した。

山部 ★北海道エス聯盟幹事 中村久雄氏は小樽エス協會々員で熱心な Oomoto-anino たる 苗村恵美嬢と 1 月 20 日華燭の典をあげられた。Koran gratulon al la nova paro! (福田氏報)

金澤 ★金澤エス會 ◇11月同志荒木君の骨折で由比忠之進氏は永田氏の講演パン レットをもつて金澤の名譽市長片岡安(工學博士)を訪問した。同氏はエス語について好意はもつてゐるが今直ぐ支持することはできぬ。大阪の進藤氏から度々「エス語についてきいてゐる」といふ話だつた。由比氏も極力同氏の認識を深める様つとめた。◇菅野氏の骨折で外人數名を交へた市内の英學者達

のもつ英語會話會に坪田君出席。エス語で挨拶し瀬川氏が之を英譯した。又菅野氏其の他は市内の有名なリンゼー嬢、ダーメル夫人等に働きかけてゐる。◇11月 17 日頃四高で友松圓諦氏の講演のあつた時竹内藤吉氏の寄贈になるピラ(本誌昨年七月號掲載の友松氏原稿の represo)を入場者五百名にくばつた。◇12月 20 日最後の例會。◇1月 10 日新年會尾張町森八にて。一同の新年の意氣をきゝ本年の plano として醫大エス會の設立、講習會講演會開催等々を語り木曜會は石川貯蓄にて當分 Revuo Orienta 研究等を決定。22 時半散會。◇スキー部——新會員として塚本氏夫妻由比氏を迎へて部員十數名。初滑り 1月15日天田峠へ。會 50 錢。

名古屋 ★名古屋エス聯盟 ◇11月15日 19 時より中區南瓦町 YMCA に於て定例委員會開催。大會準備に關し協議し日程案を作る。出席者小坂、柴田、マヨール各顧問、矢崎(醫大)、竹中(名古屋エス會)池田(ルーマ・クンシード)淺野、鹿島(YMCA)。◇12月 2 日 19 時より白木氏方に於てザ祭開催に關する臨時委員會を開催し大體のプログラモを決定。◇12月 13 日-15 日のザ祭當日 JOAK その他のザ祭記念放送につき一般世人の注意を促すためこれらの放送をぜひおきゝ下さいといふ意味のハガキ 1000 枚を印刷各方面に發送す。

★名古屋エス會——◇第 6 回定時總會。11月 21 日 19 時より名古屋新聞社會議室に於て委員竹中氏司會の下に開催。庶務會計報告(竹中)、Bulteno(谷村)と大會準備(矢崎)に關する各説明ありて協議に入り a. 二水會を毎月 2 回開催すること(否決)、b. 常設會合をもつこと(可決、毎金曜日の輪讀會を之にあてること)、c. 本年のザ祭を盛大に行ふ様聯盟に提案のこと(可決)等あり。委員の改選の結果、谷村道夫(再)、内藤爲一(新)、竹中治助(再)の三氏當選、22 時閉會。尙繼續委員わ山田、新井、松本の三氏。◇委員會——11月 30 日 21 時より大曾根町山田弘氏方に於て開催。a. 明年度の委員會わ毎月第二金曜の 21 時より 22 時迄の間山田弘氏方で開催すること。b. 委員の分擔は次の通り決定して 22 時半閉會。調査部兼宣傳(新井)、宣傳部(内藤)、講習部兼編輯(松本)、編輯部(谷村)、連絡部(山田)、庶務會計部(竹中)。◇11月の二水會。——11月 14 日 18 時半より上島氏司會で名古屋新聞社第二食堂に開催。小坂井上、マヨール氏等を始め 13 名出席。中國

人熊(三)氏も出席され漢字のよみ方でとても賑だつた。◇12月12日19時より東大曾根町鐵道官舎第三號小坂氏宅で二水會。司會者竹中氏。開會と同時に日本語を禁じ kvinteto ludo を始め la kato de avino や famulo 等興味ある ludoj で次に會話の練習が進められ21時半散會。すこぶる盛會にて18名出席。◇輪讀會——毎金曜夜新出來町二德源寺前小島内金子氏方にて10月25日カルロ終講11月2日よりフランス篇に移り毎回5-8名出席。◇輪讀會(毎週金曜)12月21日28日兩日共19-21時半新出來町金子氏方にてフランス篇輪讀。1月4日は休み11日から會場を鐵砲町2丁目白木氏方に移し中等讀本を用ひることに決定。時刻は19-22時。出席者は何れも十名内外。◇1月9日19時から榮町明治製菓にて二水會。新年最初の會話會なればとて盛大にやる豫定にて arangi された新井氏公務出張のため竹中氏代理す。出席13名。22時散會。

★千葉醫大助教授鈴木正夫氏歡迎會——12月22日19時より大曾根町小坂氏方で開催。小坂井上氏等と舊知の鈴木氏を迎へ古い話その他やアメリカヨーロッパでの事など語り合ひ23時閉會。

★ルーマ・クンシード——1月1日午後クンシード代表として池田、林、戸田の三氏は熱田神宮に參拜全日本エスペランティストの爲にその繁榮を祈願した。猶同夕17時より池田兄氏宅に於て新年の會を開催13名出席。なごやかなゆかいな會をもつた。22時半散會。

大阪 ★大阪エス會——12月18日會話會。(Trapezo にて)。進藤氏司會。話題“*Impresoj pri libroj, kiujn mi legis en 1934*”司會者の幹旋の下に出席者の質問や意見を聞はせ萬遍なき發言をうるに成功した。12月25日廣島高師在學の奥村氏歸阪の挨拶所感。第一回 *Letervespero*。1月18日年賀親和會、神戸月本會長其他の出席あり。挨拶所感いづれも年頭に相應しい抱負と *humoro* にとむ。續いて第一回 *Letervespero* の二次會。Heroldo de Esp. に掲げた一回の *anonceto* により獨逸12通を筆頭に十ヶ國より31通の來信を *aŭkciisto* 進藤氏、*kasisto* 西田氏の下に最低價格6錢として競賣。最高22錢に達し總賣上二圓を突破豫期以上の盛況を呈し、近く第二回を一層花々しく催す議あり。◇郊外池田町の城戸崎氏宅にて大阪神戸の *gefraŭloj* の懇親會あり。◇二月中豫定：——19日會話會、*La Trapezo* にて (*Vespero de Stelan*

Engholm “*Al Torento*”, “*Homoj sur la Tero*”, “*Infanoj en Torento*”, の拔萃、朗讀讀後の所感及批評)。其他北區絹笠町大江ビルにて毎火曜夕七時よりフランス篇輪讀。

OES 初等會話練習會——毎週火曜午後6-7時其都度上記例會會場を利用。指導者進藤、黒崎兩氏。簡単な日常會話を主として練習。會員は無料、會員外は60錢。

★新星會——1月12日19時より委員總會を開く。出席9名。本年度事業につき協議の結果(1)月例會は毎月20日19時より櫻橋の農園フルーツ・パーラーに喫茶店二階。會話を主とす。(2)週例會は毎土曜19時より兒島氏宅にて輪讀會。(3)機關誌 *Nova Stelo* は隔月發行。編輯者毎回交替(4)遠足ザ祭その他特別の催は他の會に合流す。(5)新任委員—濱本氏(例會)、山口氏(會計)島氏(通信)橋本氏(圖書)。

神戸 ★神戸エス協會——◇12月20日9年度最終會話會。◇27日楠公前ブラジルカフェで忘年會。◇1月3日及4日の兩日月本會長邸で新年會。3日には大阪より進藤、川崎、福原、伊藤、の諸氏四日市の福田マサオ氏廣島より奥村氏、4日には新星會の兒島氏等參加非常に賑かであつた。◇10日會話會。12名出席。事業協議に移り2月1日より毎火金兩日初等講習開催と決定。約二ヶ月繼續講師宮本氏。猶席上に於て月同本氏の動議により昨年度會話會皆出席者たる永井氏は昨年一月の協定により特に月本氏寄贈の *Kompleta Gramatiko* を精勤賞として授與された。因みに本年も毎木曜日は會話會開催につき在神同志の御參加を切望す。

尼ヶ崎 ★尼ヶ崎エス會——昨年末京大國文科出身で熱心な同志高宮氏が尼ヶ崎小學校へ赴任されたので同氏を迎へ且篠山歩兵七聯隊除隊の同志長尾君を迎へ一層活氣を呈した。新年度の計畫として *gazeto* の定期發行 誌名は *Manpremo* を *Kosmo* と改題季刊とす。第一回は二月上旬發行豫定。高宮氏を中心に古事記の翻譯も初める豫定。猶尼ヶ崎市教育會の後援で講習會展覽會も開く豫定。

岡山 ★岡山エス俱樂部——ザ祭の日は記念放送をきゝながら茶話會をやつた程度でしたがその席上21日に當地で開催の文藝春秋社主催の大文藝講演會に働きかけることを協議して印刷物二千部をすり會場の入口にて入場者に手渡すことにきめた併して當日豫定の如く右ビラの配布をなした。

昭和九年/X11, 1934.

【上圖】 長崎エス俱樂部初等講習會終了茶話會記念撮影(12月15日)前列中央井出尾講師右端富松氏。

【下圖】 金澤エス會初等講習生歡迎記念撮影(11月15日)。右より〔前列〕近藤、田中、由比、吉川、土井、池田、宮岡、〔中列〕松田、平石、宮保、加藤、伊藤、荒木、管野、坪田、松橋、櫛木、〔後列〕犀川、青木、(失名)、矢徳、(失名)、松葉、前田の諸氏諸嬢。

長崎 ★長崎エスクラブ 12月15日鍛冶屋町西村樂器店樓上で初等講習終了茶話會を行つた。Espero, Tagigo の練習に初まり井出尾講師挨拶の後世話方富松氏等 JEI, UEA につき話し茶話會に移り 11時散會。

臺南 ★臺南エス會 —— 設立後二ケ年にならんとしてゐるがその間會員6名で研究會を繼續してきたが今夏大野氏の臺東轉任と會員各自の職務繁忙とに禍ひされ最近の會合が著しく不規則となり流會し勝ちとなりこゝに新同志獲得の必要を痛感させられたの

廣島 ★廣島エス會 —— 例會豫告 —— 毎月一日十五日高橋謙氏宅にて。◇次號會誌は「廣島エス界の昔」といつた風なものを集める豫定故材料を頂きたし。◇1月15日會誌發行一週年紀念會を八丁堀金座街大隅洋行三階にて開催。出席六名。吳より池田氏參加。人数は少いが二時間半エス語のみにて愉快に談笑した店頭喫茶部の壁にはエスポスターをはつた。

高松 ★高松エス會 —— 毎週金曜日中村靜雄氏宅にて輪讀會開催 12月14日より「洗濯屋と詩人」をやつてゐます 11月末東京鐵道の矢島英男氏御來訪をうけ大いに激勵されました。7日には同氏の世話にて廣島逓信局工務課高松出張所長宗像氏の御入會をえて大いに元氣づけられました。12月17日には當地の新聞にザメンホフ祭についての記事が出た。矢島氏が鐵道方面に大いに宣傳されたからその方面の同志が出来ればよいと期待してゐます。

【上圖】 臺南エス會開催のエス展覽會

【下圖】 同上展覽會場での記念撮影。左から〔前列〕王雨卿、余繩章、野田憲三、重栖度哉〔以上會員〕、鄧成、黃煒煌、〔後列〕平松敬貴、前田正安の諸氏。

で此の度思ひ切つて本會獨力による初等講習會を開くことに決定しその前に一般人士の注意を喚起し認識を高める見地から覽展會の催しをすることにした。幸臺南唯一の繁華街臺南銀座の近藤商會酒類賣捌部の平松敬貴氏の理解

ある承諾で去る 12 月 1—3 日の三日間同店の陳列窓を拜借して小展覽會を試みた餘り急な思の立ちであつたため準備の餘裕もなかつたので會員各自の持ち物のみで済す豫定であつたが高雄の同志野田憲三氏は外國の繪ハガキ手紙及外國雜誌等をエス普及會は各國の國際見本市案内旅行案内其他貴重な文献を御出品下され臺東の大野氏からも約廿點御出品下されたのでさしもの廣かつた陳列窓も處狭くなる迄に材料は重なり重なつて置かれ出品點數 500 餘に達し一部は陳列を餘儀なく見合せた程の充實さであつた。

唯開會當時天氣が急に寒冷となつた爲め流石の好場所も人出が少かつたのは痛恨事であつたが相當に人眼を引き行人の足を止めエス語が斯くも多方面に利用されてゐるかと思ふ者の多くを驚歎せしめたことは噂さの漏れ聞きから察してもわかり小生の如きは開會後の授業時間中に展覽會を見て來たのか盛んに生徒から質問があり且つその懇望が切であるものを見て一席エス語に就て話しすることを餘儀なくさせられた程で此の度の催しが決して無駄でなかつた事がかわる。こうした成果は全く前記平松、野田、大野諸氏及び普及會の支援によるものと信じ茲に厚く御禮申上ます。

◇初等講習會——12 月 5 日—14 日(十日間)、臺南共勵會共勵義塾にて。重栖度哉氏指導。基本教科書使用。費 1 圓。受講者は 21 名の多數を得年末の繁務を控へたにも拘らず 15 名の修了者をえた。吳水鏡氏の如き東港郡力社の遠方から出張宿泊の上、研究した如き、同人一同を感激させた。こゝに講師の勞を謝し併せて會場を貸與された塾長黃南鳴氏及び高雄の野田氏に謝意を表明する。(王雨卿氏報)。

京城 ★京城エス會の前身 Verda Kunsido の創立者として京城エス運動に盡力された瀬頭氏は 12 月 20 日新義州道立病院に榮轉せられた。新任地における御活動を希む。

エスペラント普及講演會

12 月 15 日午後 2 時より大阪鐵道局俱樂部(大阪驛北口)に於て同學藝部主催のエスペラント講演會開催。進藤靜太郎氏並に鐵道局自動車掛長喜多芳一氏の御盡力により充分の成果を得た。聴衆約 100 名講師及講演の概要は次の通り。

△國際聯盟協會和歌山支部、

小笠原與至夫氏。

世界平和の基礎と題し、國際上に於て言語の共通が如何に重大であるか、之が圓滑に行つてこそ世界平和も招來せらるゝので、それには只エスペラントを活用するにある事を約 1 時間に渡り強調された。

△大阪醫大教授、安田龍夫氏。

學術とエスペラントの題の下に、ザメンホフは實に眼科醫であつたと云ふ事を冒頭に、現在、醫學界にエスペラントに依る國際的學界雜誌の發行があり、亦、我國でも論文をエスペラントにて書かれた事のあるを例示された。

幸にして學術國語は各國とも相通ずる處があり、(但日本、支那語等は例外) 研究に非常な便なる事を述べられ、將來學術上にエスペラントの論文が充分物を云ふ時期の到來を期待されとの事であつた。

△元大阪外語校長、中目覺氏、

今から 30 年前氏が廣島高師在職中、教師間に折から輸入されて間も無いエスペラントの研究が初まり、非常に興味が加り盛大になつてゐた。その内學校外部でも、當時電燈會社技師の高橋邦太郎氏等により研究會があり、本エスペラント運動の中心が廣島附近にある日の觀を呈してゐた。大正 3 年ハルビンに於て滿洲と日本との間にエスペランチストの交換會が行はれた時、日本側からは氏と高橋氏とが代表で行かれ、同地に於て初めてエスペラントで外人と話す事が出來て非常に愉快であつた事等の思出話に花が咲いた。

△スイスバーゼル製藥支店長、R. Dick 氏。

進藤氏の明快な通譯に依り氏の講演の内容は遺憾なく傳へられた。氏は冒頭に“mi ne estas esperantisto, sed hodiaŭ mi parolas en esperanto”と述べ、我々を啞然たらしめた。大正六年歐洲大戰當時氏は東京橫濱方面に於て永遠の平和はエスペラントにありとの信念の下に、その運動に非常に盡力された。然し不幸にしてその理想の實現の不可能なる事實を見て斷然手を引いた等々の氏の信念を聖書から語り説き盡きる所を知らないとは云へあくまでエスペラントの理想は永遠の美しい平和實現にありたいこの信念に生き迷はず進みたい事を述べられて最後を結ばれた。尙餘興として國際觀光局最新の映畫二篇、秋の日本及日本の祭を映寫して好評を博した。(大阪鐵道局内大阪鐵道エスペラント會報)。

鐵・道・と・エ・ス

★**聯盟本部** 1月の指導：新年と共に新機を一轉せしめ運動の發展に努力すべく何を計畫し實行すべきか、會員増加の爲め jurnalismo の利用を高揚する。

東京 新年の初會合は1月10日新宿白十字に開催出席約30名各員より新年の抱負を述ぶ。Nova Kunsido 變更、都合により今年より毎週木曜とし時間は後7—9時とする。一般參會歡迎。

札幌 輪讀會を1月10日より開始した。年末東京の本部より田中覺太郎氏、苫小牧より岡垣氏、1月同所渡邊氏同志の來訪旺、常に會員數名集合會談し得る處多し。

福知山 當地に猛烈な運動を續けた大谷正一氏は家事の都合上朝鮮に轉ぜられたが大阪鐵道局の運動を守り立てた浦田時男氏が今回當地に轉勤されたので運動も従前にまして盛んとならう。

京都 集會場が非常に都合が悪いが出席小數たりとも必らず定期の集會を開く。カルロを輪讀中、

Ekspedas laboraĵojn de gelernantoj komitatanoj de Oomuta Esp-Grupoj

Dekstre maldekstren, Sidantaj: Prezidanto s-ro Ueda, Protektanto s-ro Cukamoto, Komitatanoj s-roj Mori, Araki, Inoue; starantaj: f-inoj Satake, Ueda, Ueda, s-ro Sakamoto).

OOMUTA ESPERANTO-GRUPO

intencas okazigi Ekspozicion de Laboraĵoj de Tutmondaj Infanoj

en Aŭgusto, 1935.

Ni sendis pli ol 1500 laboraĵojn de japanaj

infanoj al la delegitoj de UEA kaj aliaj samideanoj en 60 landoj kaj petis ilin ke ili sendu renkomence al ni similaĵojn.

Ni denove ĉi tie petas al la ricevintoj ke ili nepre plenumu sian devon por ke ni povu sukcesoplenan ekspozicion.

Ni petas al aliaj samideanoj-volontuloj ke ili ankaŭ helpu nin per sendo de infanaj laboraĵoj, kion ni poste nepre rekompencos.

新聞雜誌書籍とエス

★大牟田毎日新聞 (12月24日) —— 國際兒童作品展の記事 (大牟田エス會で材料蒐集)。

★十勝毎日新聞 (12月15—16日) —— 轉落への道を辿る英語 (兒島學氏稿)。

★十勝毎日新聞 (12月15日) —— ザ祭豫告記事。

★名古屋新聞 (12月15日) —— ラヂオエス講演記事。

★名古屋新聞 (12月16日) —— ザ祭記事及寫眞。

★大連新聞 (12月16日) —— エスペラント所感——德安清敏氏稿)。

★大連新聞 (12月15日附錄小學生新聞) —— ザメンホフ博士は今日生れた——(古川氏稿)。

★國際排酒時報 (12月15日號) —— Pri kontraŭalkohola movado en Aŭstralio (Chandler 通信——野原氏監)。

★應用獸醫學雜誌 (9月號) —— デンマーク國畜牛結核撲滅法の改正(井上碌郎氏稿) —— “Leteroj de Kolegaro” de Universala Veterinara Asocio より譯出。

★獸醫學友會會報 (140號) —— Universala Veterinara Asocio (萬國エスペランチスト獸醫協會について——(井上碌郎氏稿)。

★名古屋毎日新聞 (1月1日) —— 國際語發祥中心に備へよ迫る言語通信時代に——西岡直一郎氏談。

★國際排酒時報 1月15日號)

エス講義 —— 野原休一氏。猶 D-ro L. X. Abromovič よりの國際排酒聯盟への挨拶文掲載。

★廣島ロータリアン (40號) —— 例會彙報中高橋博士のロータリーとエスペラントに關する話の梗概掲載さる。

★葦陽婦人年鑑(第一輯)(葦陽春秋社發行)裏表紙にJARLIBRO DE SINJORINO EN LA URBO FUKUJAMA 1934 とエス題名あり猶同社の聲明書中にはエス運動に参加する旨明示しあり。

★臺灣新民報(11月30日)——臺南世界語會特開短期講習及世界語小展會。

★臺南新報(12月1日)——講習開催の件報道。

★臺灣新民報(12月16, 19, 21, 22日)大家起來慶祝柴門霍夫的誕辰(臺南朱烽氏)。

★十勝毎日新聞(1月9, 10, 11日)——活眼を開いて世界を見よ——井上照月氏。

★十勝毎日新聞(11月10, 11日)——學藝欄史觀(二)——前田金治氏(エス語論争につきふれてゐる)。

★横專學報 38 號(横濱專門學校雜誌部)——永田秀次郎氏講演本誌より轉載。

★北海毎日新聞(11月9日)——北海道エスペラント運動の小展望。原田三馬氏。

★京城日報(12月12日)——ラヂオ版——長谷川教授のザ祭記念放送記事あり。

★情報(一月號)——「若き朝鮮人諸君に與へエスペラント語學習の急をとく」及「ザメンボフ博士の晩年」。

★雜誌「國策」がエス語の subtitolo “Ŝtata Politiko” を本年一月號から採用した。因に同誌の編輯主筆は矢次一夫氏で其令人は舊いエスペランチスト元の小澤豊子さんである。

エス書き科學文獻

★東大教授西成甫博士は最近 Folia Anatomica Japonica の Band XII, Heft 6a (Decembro, 1934) に ANKORAŬFOJE PRI LA ĜENERALA DIFERENCIĜO DE LA TRUNKO-MUSKOLARO ĈE AMNIOTOJ なるエス語論文を發表された。

★廣島エス會長高橋謙氏のエス語論文1931年のもの最近學會へ寄贈された。題名は “Pri la genezo de la papilo de nervo optika ĉe Sus scroga domesticus. Folia Anatomica Japonica Band IX, Heft 2 所載。

地方會機關誌その他

★LA Grandurso (苫小牧) (1月號——Okaze de la Z-fa festo (渡邊), Felicŝento trans suferego (藤本), Berze (譯), V-a Z-fa festo en Tomakomai (岡崎)。

★La Transiro (學會京城支部及京城エス會機關誌)(Verda Ŝaŭmo 改題)、第3年1號 Novjaro en la uragano. エスの使命と日本國

民(長谷川理衛——城内氏譯)。

★La Bulteno de KEA (神戸) 12月號。Murmuro de komencanto (Tosiro), Kio estas Namu? (永井), Malfruaŭtuna sento (柳) 等。

★MER (盛岡) 12月號。過去一ケ年を顧みて (大川)。Kroniko その他。

★Verdo (秋北) 2號 亡信者に呈す、Spuroj de nia grupo. 國際語偶感 (村上好秋 其他)。

★La Fervojisto (鐵道聯盟) 1月號。如何にして會員を確保し向上せしむべきか (田中)、35年に對する京都 FER (太田)、過去の戰跡と將來の抱負(澤栗)、雜感一東 (井上)、鐵道とエスと私 川崎)、Por faciligi al la homaro iron (小坂)、Pri fluliniformaj veturiloj (矢島)、35年を國際通信に (矢島)。

★Verda letero (コレスボンダグループ) 1號。賀詞 (外山)、Adreso とゴム印 (ヤマサ)、海外文通のよろこび (谷松)、組織的な文通 (岡部)、H 字考 (外山)、El notoj, 文字の研究等。

★Inter Steno (國際速記) 12號。感ずること二つ三つ (Toida)、祝辭にかへて (片村)、速記生活二年半 (鶴野)、今年の思出 花村) その他速記文。

★Verda Haveno (横濱) 12月號。Novjara Bondeziro (Eska), Z祭。各専門分野のエス語化 (保坂)、Rondo Amikino 訪問記 (特派員 等)。

★Verda Haveno (横濱) 1月號。V. J. 隨感 (高橋)、横濱エス運動史資料 (記録部)、語根の取扱、Esp. 雜考 (佐久間) 等。

★La Lumo (名古屋ルーマ・クンシード)。第二卷第一號。Z. k. lia Homaranismo (Ozaki) Dekstrenskribsistemo aŭ maldekstren? (Kacu) Mi kaj Esp. (トダ)、El mia taglibro (Mori)、焼芋とエス (Ito)、El leteraro (林)、ABC de Anatomio Simpla (上島) 等。

★Verkaro (猪股個人誌) 3號。Alaŭdo (II), Virino de Neĝo, Kiel venis al mi mia amiko, Idiota memoraĵo, Post ellaboro 等。

★KFER (京都鐵道) 1月號。年頭の辭 (太田)、Ĝojega tago (國枝)、Gaja (渡部)、Novjaro estas gratulinda (同)、世界の標準語 (坂) 等。

★Bulteno (金澤・北陸) 7號。Ni laboru kune (由比)、北陸聯盟舊機關誌問題の顛末 (岩田)、JEI 支部成立の經過 (松田)。

★El Nara (宮武氏個人誌) 3號。Knabino kiu fariĝis fiŝo, Seorang poeteri bersoeami seékor andjing 等。

★FER (東京鐵道) 1月號。萬歲 (高橋)、ザ祭參加記 (青木)、Malnovaj Hungaraj Geedziĝaj Kutimoj 等。

1935 年海外雜誌豫約募集

■御住所姓名は漢字とローマ字またはカナとではつきりと読みやすくお書きください。前年度から繼續お申込みの方はローマ字は從來御使用になつてゐるとほりお認めください。

■前年度から繼續購讀、または新規申込みの別を御明記ください。

■御住所御變更のばあひは舊住所（ローマ字で）もお知らせください。

■お申込みは 11 月 30 日、12 月 15 日、12 月 28 日、1 月 15 日、1 月 31 日、2 月 25 日、4 月 10 日、5 月 31 日、6 月 15 日、6 月 30 日、7 月 15 日、7 月 31 日、8 月 31 日に、それぞれ、受附を締切つて送金いたします。

■特別のお申添へなき限り、4 月 10 日までのお申込みは、一月號から、それ以後のお申込みは、七月號から配本されるよう手続きい

たします。但し舊號賣切等のこともございませうからなるべく早くお申込みください。

■定價その他は四圍の事情の變化により豫告なしに變更することがございますから、あらかじめ、お含みおき願ひます。

■不着その他の事故については責任を負ひかねますが、照會等の勞はとりますから、事故の生じたばあひは、一應御照會ください。

■國際返信切手券は、全國の一、二等郵便局で賣つてをります。三等集配局でも申込みば取寄せてくれます。定價は一枚十五錢です。

■國際返信切手券には、左側の圓内へ局の日附消印を受けてください。

■國際返信切手券または小爲替で御送金のばあひは必ず書留郵便にしてください。小爲替よりはなるべく振替貯金を御利用ください。

HEROLDO SEMAJNA ELDONO DE ESPERANTO

週刊・新聞紙型・普通號八頁

各國エスペラント界時事・新刊紹介・諸國便り・時事寫眞・珍聞奇話・文通希望廣告・文藝・美術・音樂記事等。

定價 1 年分 10 mk. (約 13 圓 50 錢)

特價：6 圓 50 錢 (または返信切手 40 枚) 半年分：3 圓 50 錢 (または 22 枚)

MONATA HEROLDO

月刊・週刊版と同じ體裁

週刊版から拔萃編輯。時間的または經濟的に餘裕少き人に勧める。

定價 1 年分 2 mk. (約 2 圓 70 錢)

特價：1 圓 50 錢 (または國際返信切手 8 枚) (一年分に限り取扱ひ)

LITERATURA MONDO

年十回發行・菊倍判十六頁

文學美術論・原作小説・詩・各國文學作品の翻譯・映畫欄・名畫寫眞版 LINGVO・LIBRO (季刊) 無代添附

定價 1 年分 7 sv. fr. (約 7 圓 5 錢)

特價：3 圓 90 錢 (返信切手 24 枚)

同一住所二名以上は、第二人目から 2 圓 40 錢 (返信切手なら 15 枚)。

LA PRAKTIKO Gazeto, kiu in struas k amuzas.

月刊・菊倍判十二頁

寫眞版多數入りエスペラント界重要時事・笑話・逸話・通俗科學・懸賞問題・興味中心の運動・學習雜誌

定價：1 年分 50 gld. (約 5 圓 50 錢)

特價：2 圓 60 錢 (返信切手 14 枚)

半年分：1 圓 50 錢 (返信切手 8 枚)

LA PIRATO Kajero por satiro humoro k libereco

月刊・菊判十六頁

エス諷刺文學の第一人者 Raymond Schwartz を首領としてエスペラント海を荒し廻り痛烈な皮肉と諷刺でいろんな事件や雜誌を槍玉にあげる

定價：1 年分 15 sv. fr. (約 3 圓 50 錢)

特價：2 圓 (または返信切手 10 枚)

半年分：1 圓 20 錢 (返信切手 6 枚)

SCIENCA GAZETO

隔月刊・菊判 20 頁 (8 ポイント組)

自然科學の諸部門の各種發見の紹介新知識の發表・専門家は勿論自然科學に興味を持つ人はぜひ豫約されよ

定價：1 年分 1 弗 (約 3 圓 60 錢)

特價：1 年分 2 圓 (半年分取扱はず)

東京本郷
元町・一

財團
法人

日本エスペラント學會

電話小石川 3415 番
振替東京 11325 番

新 着 再 着 洋 書 特 賣

下記の洋書が新着或は再着いたしました。いずれも
小部數で忽ち賣切れる見込みですから
至急御注文ください。

特價期限二月末日限り・但し期間中も賣切のばあひはお斷りします

現北歐文壇の最高峯 Lagerlöf 女史の三傑作

GÖSTA BERLING

四六判 552 頁・定價 6 圓 80 錢・特價 3 圓 50 錢・送料 21 錢

これはラ女史の處女作としてまた最大傑作として 37 ヶ國語に譯された名篇

MONO DE SINJORO ARNE

四六判 110 頁・定價 1 圓 70 錢・特價 90 錢・送料 4 錢

執拗な北歐人の靈魂を取扱つて鬼氣身に迫る傑作

INFANO DE BETLEHEM

四六判 32 頁・定價 90 錢・特價 45 錢・送料 2 錢

ラ女史の一面を現はすものとして名高いキリスト物語中の一編

SVEDA ANTOLOGIO

菊判 228 頁・定價 5 圓 60 錢・特價 3 圓・送料 21 錢

ストリンドベリーの短篇を初め近代北歐文學の名篇三十篇を収めたもの。

KONSCIENCO RIPROÇAS

Strindberg の傑作・四六判 58 頁・定價 1 圓 10 錢・特價 35 錢・送料 2 錢

AL TORENTTO

四六判 93 頁・定價 1 圓 40 錢・特價 70 錢・送料 2 錢

Engholmの原作と知られる名篇・暫く品切れ中のところ再版出來

新着再着洋書特賣

いづれも入荷数僅少・特價締切二月末日限り・賣切の際はお断りします

Marko JELUSIC: **CEZARO** 定價 9 圓 90 錢 [送料] 特價 2 圓 90 錢 [21 錢]

英名千古に輝くシーザーの一生，精密な歴史的考證と，香り高き文學的叙述。四六判 530 頁の雄篇。

Weinhengst: **TURSTRATO 4** 定價 4 圓 特價 1 圓 20 錢 [送料] [6 錢]

エスペラント原作界最初のリアリスモ文學の傑作。

菊池寛原作 藤十郎の戀、外二篇 定價 1 圓 20 錢 [送料] 下村芳司譯 特價 50 錢 [4 錢]

PILKE: **LETEROJ AL JUNA POETO** 定價 1 圓 65 錢 [送料] 特價 50 錢 [2 錢]

近代ドイツ詩壇の偉才リルケが若き詩人に送る手紙に盛る詩論。

Sturmer: **NOTLIBRO DE PRAKTIKA ESPERANTISTO** 定價 2 圓 75 錢 [送料] 特價 80 錢 [4 錢]

エスペラント文學者として知られる著者の隨筆集。

HERZL: **LA JUDA ŜTATO** 定價 3 圓 [送料] 特價 90 錢 [4 錢]

千五百萬ユダヤ民族の王 Herzl の述べる再建ユダヤの輪廓。

Upton Sinclair: **JIMMIE HIGGINS** 定價 4 圓 50 錢 [送料] 特價 2 圓 20 錢 [15 錢]

アメリカのプロ作家として名高いシンクレアの大戦時代に主材の傑作。

Paŭlo JIL: **SKIZO PRI FILOZOFIO DE LA HOMA DIGNO** 定價 2 圓 60 錢 特價 1 圓 20 錢 送料 4 錢

マルキシズム否定の社會改革の原理，七ヶ國語に譯された名著。

E. Lanty: **ABSOLUTISMO** 定價 25 錢 特價 10 錢 送料 6 錢

スターリンはムソリニ，ヒトラー同様獨裁主義者であると説く。

Aisberg: **FINE MI KOMPRENAS LA RADION** 定價 5 圓 [送料] 特價 1 圓 50 錢 [4 錢]

エスペラント原作から 13 ヶ國に譯されたラヂオ原理指南。

東京本郷 財團 日本エスペラント學會
元町・一 法人

電話小石川 5415 番
振替東京 11325 番

AELA

十數冊 3500 頁の新刊洋書が僅かに十三圓 !!

1935 年會員募集規

1. 今年は、A (言語)、B (美術・科學)、C (文學) の三部に分け、會員に希望の部を選択していただく。
2. 各部とも、その部に含まれたものと、他の書籍との交換はしない。
3. 會員へは、LITERATURA MONDO 社發行圖書を割引提供する。
4. 今年からは、membresco は一年限りとし、退會通知なくとも、次年度は、改めて申込まない限り會費を請求されることがない。

詳細な内容その他は本誌一月號廣告頁を御覧ください

1935 年度會費 (送料を含む)

拂込み期限	A 部	B または C	B, C 同時	A, B, C 同時
2 月 1 日まで 國際返信切手なら	3 圓 90 錢 24 枚	5 圓 60 錢 34 枚	10 圓 30 錢 62 枚	13 圓 90 錢 84 枚
7 月 1 日まで 國際返信切手なら	4 圓 80 錢 29 枚	6 圓 10 錢 37 枚	11 圓 10 錢 67 枚	15 圓 20 錢 92 枚
12 月 1 日まで 國際返信切手なら	5 圓 60 錢 34 枚	6 圓 60 錢 40 枚	12 圓 20 錢 74 枚	16 圓 50 錢 100 枚

上製 A, B は各 1 圓 50 錢 (返信切手なら 9 枚), C は 3 圓 50 錢 (返信切手なら 21 枚) 増し。
書留送料 A, B は各 90 錢 (返信切手なら 5 枚), C は 2 圓 (返信切手なら 12 枚) 増し。

第一回締切延期 最低會費による申込受附の締切は、2 月 1 日ですが、本會で交渉の結果、特に 2 月 15 日本會着便まで、申込みを受附けることになりました。しかし、お申込み順に配本いたしますからなるべく早くお申込みください。

なほ、遠隔の地の方で、返信切手お買求めの時日に餘裕のない方は、お申込みだけを 2 月 15 日までに着くよう、はがきでお送りになれば、お支拂ひは 2 月 25 日着便までお待ちいたしますから、とりあへず、至急お申込みください。

申込方法 選擇部名を明記、御住所氏名を漢字およびローマ字綴りで、はつきり書いて、振替または書留郵便で、會費を添へて下記あてお申込みください。(AELA お申込みには、他の用件とは、必ず別の紙をお用ひください)。

東京本郷
元町・一

財團
法人

日本エスペラント學會

電話小石川 5415 番
振替東京 11325 番

昭和十年一月一日發行 (毎月一回一日發行)
ラ・イヴ・オ・オリエンタ(エスペラント研究) 第十六年第一號

定價廿錢 (送料二錢)

兼發行所

法人 日本エスペラント學會
右代表 大井